

naša luč

1988
marec
3

Slovenija

Moja dežela.

Gorenjska proti Kamniku

Za Savo nad ljubljanskim poljem se začena ravnina, ki jo je ustvarila Kamniška Bistrica, s tem da se je zajedla v posavsko hribovje. Nizki svet ob njej pokrivajo travniki in gaji, višji del ravnine pa obdelano polje. Po obeh plateh reke in v podnožju hribovja se na robovih teras vrstijo vasi.

Vsa pokrajina je gosto naseljena, močno civilizirana in go-

ZMEREJ SM SI MISLU

Zmerek sm si mislu,
de bom faj gospod:
črno suktno nosu
in študirov bom.
Ze j sm pa kovač,
čarn kat rogač,
oh, kk pride vse drgač.

Zmerek sm si mislu,
de bom oficir:
bridko sabvo nosu
in pa zavbr gvir.
Ze j sm pa pastir,
v štalc imam kvartir,
šiba, gajžla sta moj gvir.

Zmerek sm si mislu,
d se uženu bom,
pridno ženko dobu,
mirno živu bom.
Ze j pa ni toko,
kat b's mislu kdo,
čash zmanka še za so.

Narodna

spodarsko zelo razvita, saj so širom po njej nasejane tovarne. Kmečke hiše so prijetno preurejene, mednje se pa vedno bolj naseljujejo delavske in službenske hiše, podobne vilam. Dolina je preprežena z mrežo dobrih cest.

V tesni dolini Bistrice med Starim gradom in zadnjimi obronki tunjskih dobav se stiska Kamnik, po svojem zgodovinskem jedru značilno srednjeveško mesto z ozkimi ulicami in hišami iz rezanega kamna, s kamnitimi portali in arkadami. Dolga ulica, ob kateri se vleče stari del mesta, se razširi v pravokotni Glavni trg. Na ravnici so postavljeni novi bloki.

V 12. stoletju je bil Kamnik najplivnejše mesto Kranjske, saj je šla skozenj glavna cesta iz Italije v Podonavje. Stari del mesta se je začel kasneje uveljavljati kot letovišče in turistično izhodišče v Kamniške Alpe. Razgibana pokrajina v okolici in mogočno ozadje gorá dajeta mestu izredno lep položaj.

V Kamniku je bil doma eden vrhunskih slovenskih pesnikov France Balantič, ki je še ne 22 let star zgorel leta 1943 v Grahovem, v hiši, ki jo je dal zažgati Daki.

Domačini imenujejo nižje, zelene dele Kamniških ali Savinjskih Alp, kamor gonijo past živino, Kamniške planine, višje, gole in puste pa Grintavce, ker

so zanje pač grintavi. A ti so v svoji belini silno lepi, če je nebo čisto. Kdo ni še slišal za Kamniško sedlo in za Kočno, Grintavec, Skuto in Brano na levi ter Planjavo in Ojstrico na desni, pa bolj spredaj za Kravec in Veliko planino?

Na Veliki planini nastaja pomembno turistično in smučarsko središče. Za oblikovanje počitničarskega naselja so se,

graditelji navdihovali pri tamkajšnjih zanimivih ovalnih planšarskih stanih s skodlastimi strehami do tal: v njih osrednjem pravokotnem prostoru je bival pastir, v napušču okrog tega prostora pa ovce.

Iz ravnine ob Bistrici se proti vzhodu odpirajo tri doline: dolina Črne, Tuhinjska dolina, dolina skozi Trojane z znamenitim Črnim grabnom in Moravska dolina.

Še marsikaj na tem koncu Slovenije je treba omeniti: eno najlepših baročnih stvab pri nas, tunjsko cerkev s kupolo in dvema zvonikoma na razglednem vrhu; staro Komendo, znano po župniku Petru Pavlu Glavarju iz 18. stoletja, ki ga je v povesti opisal Pregelj; Mengeš kot mejnik med kamniško in kranjsko ravnino; Domžale zaradi slamnkarstva, ki je bilo včasih tu doma; arboretum Volčji potok s parkovnimi nasadi z nad 3000 domačimi in tuji mi drevesnicami.

NASLOVNA FOTOGRAFIJA
Žganjekuha na Dolenjskem.

črpajmo iz božje modrosti!

Naše zdomske in izseljenske fare po Evropi naj bi se navdihovale pri svojem življenju in delovanju pri praskupnostih verujočih, ki so jih zbirali apostoli. Ena od značilnosti prvih fará je bila zvestoba nauku apostolov.

Nauk apostolov — kakšen je bil, kaj je vseboval?

Temeljno doživetje dvanajsterih so bila srečanja z vstalim Jezusom. Ta so bila tako nekaj enkratnega, tako zunaj vsega običajnega, da so se jim z vso silo vtisnila v dušo in prevzela vse njihovo bitje. Od tedaj so živeli predvsem iz te resnice in se predali sporočanju le-té tudi drugim ljudem.

Za apostole ni bilo niti najmanjšega dvoma, da prihaja Jezusovo sporočilo od Boga. Po Sinu nam je Oče sporočil, da nas je ustvaril zase, da nas ima rad, da nam je prav zato poslal svojega Sina, ki nam je nebesa spet odprl, da bo Bog sam naše večno plačilo in veselje, da pa ima tudi na zemlji slehernik svoje mesto in nalogo. Da ima torej naše življenje svoj globoki smisel in da nismo obsojeni na prilizikavost in brezizhodnost materialističnega pojmovanja življenja, kot ga oznanjata na primer potrošništvo in marksizem.

Božje sporočilo pa govori še o marsičem drugem: o Cerkvi kot skupnosti verujočih, v kateri je vstali Gospod navzoč in deluje, o maši kot ponavzočevanju njegove daritve in zakramentih kot studencih božjega življenja, o molitvi kot brezžični povezavi z Bogom, o dolžnosti izrabe talentov, ki jih je vsakdo dobil, o službi bratom, posebno najbolj odpisanim, kot prvi zapovedi skupaj s službo Bogu.

To sporočilo, ohranjeno v svetem pismu in ustnem izročilu, je tako nekaj čudovitega, da že samo po sebi dokazuje svoj božji izvor. Koliko največjih talentov in najčistejših duš se mu je do konca predalo, bodisi za oblikovanje sebe, bodisi da so ga oznanjali z besedo, življenjem in delom drugim ljudem!

Pri tem sporočilu naj bi se torej navdihovale naše fare, če naj bodo zveste apostolom in če naj bodo uspešne.

Po zdomskih župnijah se Gospodova beseda oznanja otrokom pri verouku, mladini pri pogovorih z njo, odraslim pri debatnih urah, vsem pri mašah ob koncu tedna in po verskem fisku, revijalnem in knjižnem. Samo različnih izdaj svetega pisma je danes v slovenskem prostoru toliko, da zanj res ni zadrege. (Mimogrede: zanimiva bi bila anketa o tem, koliko odstotkov naših faranov ali družin sploh ima sveto pismo.)

Kako drugače naj bi se glasil poziv našim faranom kot: Navdihujmo se v božji besedi, govorjeni in pisani, da bodo naše župnije žive in dejavne!

br

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.

Odgovorni urednik: dr. Janez
Hornböck, 9020 Celovec, Vik-
tringer Ring 26. Tisk: Tiskar-
na Družbe sv. Mohorja, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA (v valuti zadev-
ne dežele):

Avstrija 140 šil.
Anglija 7 fun.

Belgija	450 fran.
Francija	70 fran.
Italija	15.000 lir
Nizozemska	23 gld.
Nemčija	22 mark
Švica	20 fran.
Švedska	70 kron
Avstralija	12 dol.
Kanada	15 dol.
ZDA	12 dol.

Razlika v cenah je zaradi
neenake poštne in v posa-
meznih državah in različnih
deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo pover-
jeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

valuta brez inflacije

Oče,
prosimo Te za bogate,
bogate z denarjem,
materialnimi dobrinami in družbeno veljavo,
bogate z razumom in različnimi talenti,
bogate z moralnimi darovi
in morda celo s pobožnostjo,
a živijo tako,
kot da bi to bilo njihovo zasebno bogastvo.

*

Pokaži, Oče, bogatim, kako so revni bogataši,
vse dokler pozabljajo, da vse prihaja od Tebe,
in dokler ne delijo z drugimi,
kar si Ti podaril.

*

Ustavi, Gospod, med nami
kugo sebičnosti, vasezagledanosti in trdosrčnosti,
ki poraja napačne bogataše,
bogataše, ki se dušijo v domišljavosti,
razkošju in ugodju
ter milijone ljudi porivajo v suženjstvo in revščino.

*

Stori, Gospod, da bo vsaka naša želja
v skladu z resničnim bogastvom:
LJUBEZNIJO,
edino valuto, zares božansko valuto,
ki ne pozna inflacije,
niti ne na oni strani meje našega življenja...

*

Naj razumemo, Gospod,
da moremo tudi mi SODELOVATI
s Tvojo stvariteljsko močjo
pri spopolnjevanju stvarstva.
Kako?
Z našo ustvarjalno sposobnostjo,
ki druge napravlja bogatejše,
z ljubeznijo do Tebe, Oče,
ki v drugih vidi sestre in brate,
s svetostjo,
ki ves svet spreminja v kraljestvo LJUBEZNI,
PRAVICE, SOLIDARNOSTI, MIRU
in SVOBODE.

*

Gospod, naj postanem tudi jaz „bogataš“
v valuti,
ki ne pozna inflacije...

postni čas

Postni čas začnemo na pepelnično sredo s pomenljivim obredom pepeljenja, ki ga spremljajo resne besede: „Spokorite se in verujte evangeliju!“ ali „Pomni, človek, da si prah in da se v prah povrneš!“ Površno gledanje more v tem obredu videti nekaj pogrebnega. V resnici pa je prav nasprotno. Pepeljenje ni napad na človekovo dostojanstvo, temveč trdna osnova zanj. Spomniti nas hoče, da je prišel čas, ko naj obnovimo življenje, ki bo podobno življenju vstalega Kristusa. Pepel je znamenje minljivosti in smrti, križ pa znamenje življenja in večnosti. Oboje nam kaže vso resničnost našega življenja. Res smo prah in bomo morali umreti. Vendar pa smo po Kristusovi zmagi na križu poklicani k novemu, božjemu življenju.

Bogoslužje postnega časa pripravlja tako katehumene kot vernike na obhajanje velikonočnih skrivnosti. Katehumene z različnimi stopnjami uvajanja v krščansko življenje kot pripravo na krst, ki ga bodo prejeli na velikonočno vigilijo. Vernike pa pripravlja na praznovanje velikonočnih skrivnosti s spominjanjem na njihov krst in z izvrševanjem pokore.

Postni čas je čas preprostosti in ne čas praznovanja. Z evangeljsko čuječnostjo in neizprosno iskrenostjo do samega sebe naj bi dosegli odpuščanje grehov in obnovili in okrepili svoje duhovno življenje. Krščansko življenje in pokora sta tesno povezana med seboj. To nam postane bolj razumljivo, če

se spomnimo, da nam je Kristus zaslužil nadnaravno življenje s svojim trpljenjem, smrtjo in vstajenjem. Zdaj moramo to nadnaravno življenje ohraniti in v njem rasti samo za ceno žrtve. To je Kristus zelo jasno povedal: „Če hoče kdo priti za menoj, naj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj!“ (Mt 16, 24) Prav tako nas Kristus tudi resno vabi: „Vstopite skozi ozka vrata; zakaj široka so vrata in prostorna je pot, ki vodi v pogubo in mnogo jih hodi po njej. Kako ozka so vrata in tesna je pot, ki vodi v življenje in malo jih je, ki jo najdejo.“ (Mt 7, 13—14)

Prostovoljen križ oziroma prostovoljna pokora v postnem času bo morda za nekoga omejitve kajenja in pitja, za drugega vestno izvrševanje dolžnosti v

njegovem poklicu in družini, večja potrpežljivost v težavah ali več pozornosti za tisto, kar želi ali pričakuje drugi. Predvsem pa bi morali v tem času skrbeti za molitev. S posebno skrbjo naj bi obnovili jutranjo in večerno molitev, molitev pred in po jedi. Pri tej zavzetosti bomo lahko spoznali, da je post primeren čas za premišljeno, pošteno in iskreno spoved. Pokora spada k bistvu krščanskega življenja. Krščanska posvečenost življenja res ni v žrtvi in pokori, temveč v nesebični ljubezni do Boga in do bližnjega. Vendar pa te svetosti ni mogoče doseči brez pokore in odpovedi. Za vse nam tudi Cerkev prosi: „Daj, da nam telesna pokora, za katero smo se na začetku postnega časa odločili, prinese duhovne sadove.“

Molitev za vse dobro

V svojem nauku o molitvi je Jezus najbolj naglašal, naj prosimo Boga za to, kar je najboljše. Nikar se ne bojmo znova in znova prositi. Da bi ponazoril, kako naj vztrajamo, je Jezus povedal dve zgodbi s srečnim koncem.

Prva govori o možu, ki sredi noči razbija po sosedovih vratih, ker bi si rad sposodil malo kruha, da bi postregel nepričakovanemu gostu. Nazadnje sosed le zleze iz postelje ter vrže skozi okno vse, kar je imel v shrambi, da bi se tako končno le odkrižal prijatelja, preden bi mu ta zbudil otroke.

Druga zgodba govori o vdovi, ki poskuša pri zaniknem in pokvarjenem sodniku doseči pravico. Čeprav z grožnjami in podkupninami ne more računati, ga končno utrudi s svojim sitnarjenjem, da ji izpolni prošnjo.

Jezus ne pravi tega zato, ker bi morda hotel pokazati, kakšen odpor ima Bog do naših molitev, ampak da bi osvetlil njegovo pripravljenost, odgovoriti na naše prošnje. Če celo zaspani sosed in neustrežljivi sodnik naposled ustrežeta prošnjam, koliko bolj hitro se bo na naše klice odzval budni, ljubeči in radodarni Bog.

Nekaj pa moramo storiti tudi s svoje strani. Najprej ugotovimo, za kakšne stvari je molil Jezus.

Zakaj, Gospod?

Med tednom sem obiskal družino. Bil je že proti večeru, mrzel zimski dan. Računal sem, da bodo gotovo doma. Res se nisem najavil prej, a tega itak ne delam rad. Gotovo bodo doma, sem si mislil, saj imajo majhnega otroka.

Zvonim in zvonim, nihče se ne oglasi, nihče mi ne odpre.

Malo razočaran sem šel naprej. „Pa drugič! Poskusim srečo drugod.“ Tu so bili doma. Pri teh sem dobil tudi očeta družine, kjer sem prej zaman zvonil.

„Lepo, da vas dobim tu! Zvonil sem pri vas, pa ni nikogar. Kje sta pa žena in otrok?“ sem spraševal.

„Ne, nobenega ni doma. Žena me je zapustila. Odšla je z otrokom.“

„Kako, odšla?“ sem se začudil.

„Ja, odšla je. Naveličala se je družinskega življenja. Hoče biti svobodna, neodvisna, prosta. Kaj sem

hotel? Pomagal sem jo seliti v novo stanovanje.“ Mimogrede je rekel: „Že drugič... Kaj morem, če noče biti pri meni?“

Žalosten je umolknil. Tudi sam sem ostal brez besed.

Tega nisem pričakoval. Nikoli mi ni rekel, da je kaj narobe. Sedaj trpi. Boljše rečeno, trpijo vsi trije. Vse se je razbilo, vse je izgubilo svojo lepoto in harmonijo.

Zakaj? Zakaj?

Gospod, pa ne samo ta! Skoraj vsak teden se srečam s tem problemom, s to resnico. V toliko družinah po več kot petnajstih letih začne nenadoma eden od zakoncev govoriti, da ne gre več naprej. Tega ne morem več prenašati.

Doma, v Sloveniji, sem obiskal družino. Začudil sem se, ko je mati rekla, da bi rada z menoj govorila: „Veš, imam problem!“

Ko je otroke poslala ven, mi pravi: „Veš, odšel je.“

„Kdo?“ sem se začudil.

„Ja, moj mož!“

„Kako, saj imaš štiri otroke, postavila sta si hišo, uredila vse, kar se je dalo!“

„Ja, odšel je, pustil nas je...“

Nisem mogel verjeti, nisem mogel dojeti.

Našel je drugo. Boljše rečeno — vsaj žena pravi tako — druga je našla njega. Nič ga ni motilo, da je zgubil službo, zgubil topel dom, ne, vse je pustil in odšel. Za otroke nima ničesar. Ničesar ne prispeva, ničesar ne daje, kot da jih ni. Otroci sicer ne trpijo pomanjkanja, trpijo pa, ker ga ni.

Lahko naštevam naprej.

Pri pogovoru je malo prej, preden smo se razšli, oče ugotovil, ko se je hotela hčerka postaviti za mamo, da otrok to prav nič ne briga. Kako preprosto! Nič je ne briga, čeprav gre za družino, v kateri živi in odrasča. Gre za njeno toplo gnezdo. Ko se to razbije, bo ptička brez gnez-

čas brez primere

Igor Ogurcov je pravoslavni laik, strokovnjak za semitske jezike in kulturo. Leta 1967 so ga zaprli v Leningradu, ker je ustanovil Krščansko-socialno zvezo za osvoboditev naroda. V zaporu je preživel 15 let in naslednjih 5 v pregnanstvu. Ker po prestani kazni ni dobil dovoljenja za bivanje v Leningradu, je zaprosil zase in za bolne starše dovoljenje za izselitev. Prošnjo so mu ugodno re-

šili in konec leta 1987 je prišel na Dunaj. Novinarjem je dal intervju, v katerem pravi takole: „Naša dežela se je zadnji čas znašla v dogajanju, ki nima primere v vsej naši zgodovini. Dejansko doživljamo novo dobo, ko nastajajo povsem nove oblike odpora. Povsem nove razmere so nastale in tega ne moremo zanikati. Seveda ne mislim, da je mogoče že govoriti o boljših razmerah za verske skupnosti vseh vrst. Menim pa, da je mogoče gojiti novo upanje. Pojavila se je naenkrat cela vrsta novih stvari in to v mnogih mestih. Nastale so nove revije in druge oblike javnega nastopanja vernikov. Država zaenkrat ne nastopa s pregonom proti tistim, ki javno izpo-

vedujejo drugačno mišljenje od uradnega.“

Nekateri sovjetski uradni predstavniki so dali tudi v javnosti nekaj izjav, ki jih je Ogurcov takole komentiral: Kratke izjave nekaterih politikov in veljakov, po mojem mišljenju, ne pomenijo neke jasne spremembe uradne politike. Gotovo pa so to znanilke demokratizacije, ki se pojavlja v naši deželi. Ta proces je zelo počasen. Klic k spremembam v ideologiji in družbenih odnosih je le izraz nenehne krize naše ureditve (perestrojka). Oblast ne napada ljudi in skupine, ki se pojavljajo, čeprav so zakoni ostali isti. Seveda to še ne pomeni zakonito priznanje teh skupin. Zahod kljub temu ne sme zane-

da, kot je napisal naš Milčinski v knjigi Ptički brez gnezda. Ko bi vsi v njej prebrali, kaj pomeni za otroke takšna odločitev! Koliko trpijo, kako jih boli! Otroci so tisti, ki plačujejo ta neskladja in nesposobnost staršev, da bi nosili skupno breme. Otroci so navezani na oba, niso razdeljeni. Samo odrasli lahko postavimo majhnemu otroku vprašanje, koga ima rajši, ata ali mamó. Vedno dobimo brž odgovor: „Oba!“ Ja, oba, vsakega po svoje, vedno pa oba, če je v družini vsaj malo topline.

Ko premišljujem te tragedije, se sprašujem, zakaj, zakaj mora toliko družin trpeti ločitve in zakaj živijo v sporu namesto v medsebojni ljubezni. Zakaj si povzročajo drug druge mu toliko trpljenja, toliko neprespanih noči?

Trpljenje . . .

Danes sem bral, da je mati zadržala svojega petletnega sina in devetletno hčerko, nato si pa poskušala vzeti življenje. Kakšno trpljenje, kakšna bolečina je morala biti v

marjati perestrojke, kot da je to nepomemben proces. Za časa Hruščeva so bili odpuščeni iz zaporov milijoni ljudi. Danes so le tu in tam odpuščeni politični zaporniki.“

Ogurcov se sam ni mogel srečati z njimi, govoril pa je po telefonu z izpuščenim duhovnikom Glebom Jakunjinom. Povedal je tudi, da so skupine iz raznih mest povezane med seboj. Največ uspehov pa imajo krščanske skupine v Litvi. Tam so rimskokatoliški laiki ustanovili celo šole, semenišče, akademijo, vse to seveda neuradno. Glede praznovanja tisočletnice pokristjanjenja Rusov pravi, da to nima širšega odmeva med ljudmi. Metropolit Aleksej je osamljen primer.

njeni duši, da se je odločila za tako strahoten korak!

Kako naj razumem, da je triindvajsetletni fant moral doživeti avtomobilsko nesrečo, pri kateri se je tako poškodoval, da je od vratu naprej ostal hrom? Njegova sestra je zanj skrbela dve leti. Te dni pa je hotel, da mu preskrbi ciankalij. Dala mu ga je, ker ni hotel več tako životariti. Izrecno je zapisal, da je to hotel in zahteval. Kako naj to sprejemem, kako naj to razumem?

Zakaj je vsak dan toliko takšnih nesreč, s tako težkimi posledicami, da ostane človek leta in leta navezan na bolniško posteljo?

Obiski v bolnici odkrivajo novo morje trpljenja.

Koliko mladih se sreča v upanju, da bodo doživeli lepoto ljubezni! Po nekaj srečanjih pa ugotovijo, da je ostalo samo razočaranje in bolečina.

Koliko starih ljudi mora vsak dan živeti v osamljenosti in zapuščenosti, zagrenjenih, polnih bolečin!

Kako naj sprejemem resnico, da je smrt ljubljene osebe tudi nekaj dobrega?

Kako naj se sprijazni z dejstvom neozdravljive bolezni človek sredi cvetočega življenja?

Vsak dan bolj me boli to trpljenje, vsak dan je več vprašanj: Zakaj, Gospod?

Vsak dan znova moram priznati, da ne vem, da ne morem ničesar razumeti.

Nekdo me je vprašal, kaj ima Bog od tega, da toliko trpim jaz, pa tudi drugi. Gospod, odpusti, če tako sprašuje, saj je to vprašanje vendar najbolj razumljivo, ker si ne znamo predstavljati, da ima trpljenje svoj smisel!

Zaneslo me je. Tako ne morem govoriti in pisati. Pred menoj je namreč tvoj križ . . .

Rad bi ga odstranil, a ne gre! Ko gledam na tvoj križ, se spomnim tvojega križevega pota. Tudi tu se sprašujem, zakaj, Gospod, si šel na to pot, zakaj na Oljsko goro, na Kalvarijo, na Golgoto. Ko te spremljam na Oljski gori, mi počasi prihajajo, Gospod, v ušesa tvoje besede: „Naj gre ta kelih mimo mene . . . , a

ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“ Očetova volja, volja vsemo-gočnega Boga! . . . In kelih ni šel mimo tebe!

Greh, edini vzrok vsega hudega, greh človeka, da je zapustil svojega Stvarnika in svojo Ljubezen, je tisti resnični vzrok, da se srečujemo s trpljenjem. Zaradi greha si tudi ti šel na pot trpljenja in ponižanja. Samo tvoja pripravljenost, prevzeti našo krivdo, je mogla poravnati naš neskončno veliki dolg, našo krivdo pred Bogom.

Skrivnost trpljenja je v resnici skrivnost greha. Vedno znova skušamo rešiti vprašanje trpljenja, a vedno znova ostanemo brez besed. Nikoli se ne moremo vanj tako poglobiti, da bi ga razumeli in dojeli.

Moderni svet pravi, da greha ni. Zato mu ostane skrivnost trpljenja toliko bolj nerazumljiva in nesprejemljiva.

Hočemo, naj se zgodi naša, ne Očetova, božja volja. Kako usodna zmeta! Kakšne strašne posledice ima uveljavljanje naše volje, nam zgovorno govorijo razbite družine. Ne potrebujemo nobenih drugih dokazov, kaj pomeni greh. Pozabiti na Boga pomeni povzročati sebi in drugim trpljenje. Teža tega trpljenja nas tlači k tlom. Postaja neznosna.

Ali res ni rešitve? Rešitev in odgovor je samo v tvojem križu. Posvetil si ga in ga spremenil v odrešilno moč. Molimo te, Kristus, in te hvalimo, ker si s svojim križem svet odrešil!

Gospod, če hočem skrivnost trpljenja in odrešenja vsaj malo razumeti, potem moram iti tudi jaz na tvoj križev pot, na Kalvarijo. Tam se bom srečal s teboj, boljše, s trpljenjem, ki ga ti prestajaš zame. Tam mi boš počasi dopovedal, da je trpljenje orodje, ki se spreminja v odrešenje, če sem tudi jaz pripravljen reči: „Zgodi se tvoja volja!“, čeprav je ne poznam in mi je odveč.

Ne morem trditi, da sem pri tvojem trpljenju brez krivde. Sicer vsak dan slišimo: „Saj nisem nič hudega naredil, nimam nobenega greha!“ Veš, da te laži ne morem vzeti resno. Kot da je greh samo velika za-

(dalje na strani 34)

Kaj se dogaja v molitvi?

Kristjani vseh časov potrjujejo vrednost molitve.

Poljski duhovnik, p. Maksimilijan Kolbe, ki je med drugo svetovno vojno v taborišču Auschwitz žrtvoval življenje namesto družinskega očeta, je o molitvi dejal: „Molitev je najmočnejše sredstvo, ki dušam prinaša mir, jih osrečuje in približuje Božji ljubezni. Molitev prenavlja svet. Molitev je pogoj za prenovitev življenja v sleherni duši.“

Škof Anton Martin Slomšek je zelo veliko molil, tudi ponoči je vstajal k molitvi. Na sveto mašo se je pripravil z molitvijo in premišljevanjem. Po večerji je skupaj s člani škofijske družine redno opravil večerno molitev in izpraševanje vesti.

P. Leopold Mandić, kapucin, proglašen za svetnika 16. 10. 1983, je mnogo molil. Ves čas, ko je bil spovedovanja prost, je posvetil molitvi. Če za kratek čas ni bilo nikogar za spoved, je pokleknil in molil. Po kosilu ni šel počivat, ampak v cerkev molit. Ko je šel sam po mestu je molil. Zvečer je podaljšal molitev do pozne ure.

Papež Janez XXIII. je pri vsem delu molil vsak dan vse tri dele rožnega venca. Dejal je: „Petnajst rožnovenskih skrivnosti je petnajst oken, skozi kategra gledam v Božji luči vse, kar se dogaja na svetu.“

Kaj se torej dogaja takrat, ko molimo? Ali Bogu prišepnemo svoje misli, to kar je bilo prej zanj neznanca?

Gotovo ne! Ali ga prisilimo, da stori tisto, čemur se je prej nameraval izogniti? Tudi ta misel je nesmiselna. Nas je potrebno siliti, da delamo dobro, ne Boga.

● **V molitvi začnemo sodelovati z Bogom.** Dnevni red njegovega kraljevanja postane naš dnevni red. Prosimo, da bi gledali na svet z njegovimi očmi, da bi se v življenje vključili vsaj s trohico njegovega globokega sočutja in podarjajoče se ljubezni. V molitvi ne spreminjamo Božjega mišljenja, ampak svoje.

● **V molitvi imamo to prednost, da sodelujemo z Bogom.** William Temple je nekoč dejal: „Kadar molim, se srečna naključja dogajajo; kadar ne molim, jih ni.“ Kot da bi molitev težke probleme in položaje razblinila ali vsaj omilila. Ali pa kot da postanejo nekako 'prozorni' in jih prodirna Božja moč vse presvetli in spremeni.

● **Molitev je nepogrešljiva za naš duhovni napredek.** William Garey je rekel: „Molitev — skrita, goreča molitev, polna vere, je korenina vsake osebne pobožnosti.“ Ta pobožnost ne izhaja iz želje po 'izkoriščanju' Boga, s tem, ko Bogu vsak dan prinašamo seznam svojih zahtev. Pobožnost temelji v

življenju, ki ga živimo skupaj z Jezusom. Njemu posvetimo ves svoj čas. Prijateljstvo z njim raste in se razvija. Začnemo ljubiti vse kar ljubi on, in odklanjati, kar odklanja on.

Morda se pričena naše molitveno življenje z izkustvom, kako zelo se je treba potruditi, da dobiš zvezo z Bogom, da zbudiš njegovo pozornost in dobiš odgovor. Vendar kmalu odkrijemo, da molitev ni samo 'daj'. Nasprotno, daleč važnejši del molitve je, da se naučiš sprejemati.

Molitev za druge je zahtevna. Pomeni, da se postavimo v njihovo kožo, se poskušamo živeti v njihovo stisko, da čutimo njihovo bol. Nato pa stopimo skupaj z njimi v luč in toplino Božje ljubezni ter zanje prosimo.

Pogosto se nam bo morda zdelo, da smo dosegli zelo malo in da pravzaprav zapravljamo čas. Vendar odkritosrčna molitev ni nikoli nerodovitna. Čas zapravljamo takrat, ko premišljujemo, če Bog sliši našo molitev, in če nam to kaj pomaga. V molitvi za druge obstaja 'prag bolečine', katerega moramo nujno prestopiti, če hočemo naprej. Kadar pot nadaljujemo kljub preprekam nepotrpežljivosti in nevere, dospemo do ugodne točke, ko lahko molimo z večjo vero, svobodo in jasnostjo.

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nad vse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

NRC HANDELSBLAD: PARTIJA NOČE DELITI OBLASTI

V skupščinskem posloplju in v modernih vladnih poslopljih SIV I v Beogradu vsak dan legije uradnikov zaklinjajo krizo. Mojsov je v skupščini omenil „socialne težave, ki se zaostrujejo, naraščajoče nezadovoljstvo in politično trdnost, ki je v nevarnosti. Ljudje izgublajo zaupanje v sistem. Resnost težav nas sili, da ukrepamo brž in odločno.“

Mikulić je predložil reformni načrt sanacije, ki ga je tisk hitro in enoglasno ožigosal za „škandaloznega“ in „neodgovornega“. Celó v skupščini ni bilo ploskanja.

Mikulićev recept: uskladenje vseh pravil, ki se po republikah razlikujejo, glede trgovine s tujino, davkov, načrtovanja, posojil, bank, manj gospodarskega odločanja republik, več možnosti naložb v tujini, pač pozornosti za notranji ustroj. S tujimi upniki je treba govoriti, kajti Jugoslavija je sita plačevati 46% svojih dohodkov v tujih valutah za obresti in glavnico; to plačevanje mora zdrkniti na 25%.

Kritika tega recepta je bila uničujoča: večini kritikov se zdi načrt prepočasen, premeglen, preomejevalen, premalo liberalen, brez rdeče niti in profila. Tržno gospodarstvo, h kateremu se Mikulić z usti priznava, je obteženo s 120 novimi omejitvami. Ničesar ni o zamrznitvi plač in cen, le malo o izgubarskih podjetjih. Predvsem pa ničesar o politični reformi.

Jugoslovanski vrhunski gospodarstvenik Branko Horvat: „Potrebujemo korenitih rešitev, ne pa majhnih prilagoditev. Brez slehernega dvoma je, da nima politična oblast nobenega načrta za rešitev krize. Mikuliću se zdi, da imamo urejen sistem. Če po petnajstih letih delovanja — ali boljše: nedelovanja — nekemu še ni jasno, da sistem ne dela, potem to pomeni, da tisti nima nobene zamisli.“

Eno ranljivih mest Mikulićevega reformnega načrta za sanacijo je, da je lahko uresničen le v zvezi s spremembo ustave, o kateri pa se bodo pripravili še najmanj eno leto. Današnja ustava daje republikam na znotraj neomejeno oblast. Da bi to oblast zlomila, hoče vlada vrniti vrsto pravic Beogradu.

Težava je v tem, da morajo spremembo ustave in gospodarski program sprejeti republike. Brez njihove privolitve se ne bo nič zgodilo. Ali ne kaže vse na to, da republike nikakor niso pripravljene odstopati od svojih

pravic? A to ni glavno. Kriza ni le gospodarska, tudi ni le kriza odnosov med središčem in republikami, kriza je predvsem politična, to je kriza dežele, kjer so gospodarska vprašanja podvržena političnim merilom. Dejanska težava je monopol partije.

Dr. Zoran Djindjić, mlad modroslovec: „Kriza je izraz tega, da je končno postalo sožitje zapleteno. Kriza dokazuje, da Jugoslavije ni moč več vladati samo s svetovnimazorom.“

Dr. Vojislav Kostunica, kritični pravnik: „Spremembe ustave se napovedujejo z veliko hrupa za nič. Smisel bi imele samo ob politični reformi, ob delitvi oblasti. Ali je moč uvesti tržno gospodarstvo, ne da bi delili oblast? Seveda ne. Zato tudi ne bomo nikdar dobili tržnega gospodarstva.“

Srdja Popović, pravnik in oster videc jugoslovanske stvarnosti: „Dobro v tej krizi je, da je sleherniku, vključno partiji, jasno, da sestavlja jedro krize partijski monopol. A partija nima namena kaj od tega monopola zgubiti. Jaha na tigru in če stopi z njega, jo bo ta požrl. Torej bo obsedela na njem. Mikulićev program je mišljen po načinu ‚kako bi bilo, ko bi ...‘ Omenja končne cilje, ne omenja pa poti, kako jih doseči. Molči o številu, časovnih mejah, povezavah med končnimi cilji.“

Slobodan Filipović, sekretar predsedstva CK odgovarja brez konca in kraja na vprašanja. Jedro njegovega dokazovanja je jasno: „Partija je usklajevavka sistema.“ Kratko: partija ni pripravljena odstopiti ali deliti svojo vodilno vlogo, svoj monopol. Ostala bo na tigru. Filipović priznava, da je partija delala napake, da ima slabosti, da izgublja članstvo in jo časopisi napadajo. A „je dovolj močna, da bo izšla iz te krize okrepljena“.

Srdja Popović: „Samo demokratizacija ne more rešiti krize, a brez nje iz krize tudi ni mogoče. Samo z demokratizacijo je moč ljudi spodbosti, razgibati. V Jugoslaviji se ne bo nič spremenilo, dokler ne bomo čisto na dnu. To se pa lahko brž zgodi. Partija se brani pogledati resnici v oči. Je kakor bolnik, ki je tako bolan, da ne more storiti tistega, kar je zanj dobro. Jugoslavija živi od rezerv, ki so pa omejene. Ljudje niso črnogledi. Mislijo si: ‚Imamo avto, hladilnik, TV in ne gre nam tako slabo‘. A ko se stvari pokvarijo, jih ni moč zamenjati. Država počne isto. Ko bodo rezerve dolarjev izčrpane, bo počilo. Vse funkcionira, o kakšni krizi ni ničesar videti, avtobusi vozijo, vlaki vozijo. A ko se bodo pokvari-

li, ne bo novih. Ko bo denar porabljen, ne bo več uvoza. Brez uvoza pa 40% industrije ne more delati. Potem bo stalo na cesti dva milijona ljudi. Nihče ne ve, kdaj zlom pride, a če pride, bo šlo hitro: dva tedna, en mesec.“

NRC HANDELSBLAD, Rotterdam, 10. nov. 87/14.

DELO:

KDO KOGA VLEČE?

Ni res, da zdajšnja jugoslovanska vlada v svojem 21-mesečnem vladanju ni dosegla prav nikakršnih uspehov. Ni se sicer izkazala z gospodarskimi dosežki, saj je inflacija že trištevilična, industrijska proizvodnja, življenjska raven in produktivnost pa padajo, zato pa silno uspešno prikriva nekatere svoje pomembne spodrsiljave in vleče gospodarstvo za nos.

Nekateri se sprašujejo, ali bomo sploh izvedeli, kakšen je bil končni rezultat lanskih plačilnobilančnih tokov. Prav posebne igre je zvezna vlada pripravila gospodarstvu v zvezi z novimi spremembami deviznega zakona.

Zvezna vlada je nekajkrat obljubila, da bo pripravila ustrezne spremembe tega zakona. Potem pa je besedo snedla in začela ponujati različne kompromise. Nato je predloge sprememb tega zakona ponudila tako pozno, da je za primerno medrepubliško razpravo o njih zmanjkalo časa. Spremembe deviznega zakona niso bile sprejete.

Zvezna vlada je v teh dneh razposlala v obravnavo predlog odloka, na podlagi katerega bi bilo moč izvajati trimesečni začasni režim. Ta odlok je, zdaj spet nejasen, zapleten, z mnogimi variantami.

DELO, Ljubljana, 3. feb. 88/4.

DELO:

DINAR

(Ob televizijski oddaji Dinar.)

V ZRN dajejo ljudje za hrano povprečno 20% dohodka, v Italiji 30%, v Grčiji 40%, pri nas pa dajemo kakih 80%, pri tem je pa še nekakovostna.

Dr. Veselinov, kmetijski strokovnjak iz Makedonije, je v studiu odgovarjal, zakaj je hrana pri nas tako draga. Rekel je: „Odlučilni so stroški našega gospodarstva, razdrobljenost kmetijskih površin. Kmetijstvu smo veliko vzeli, leta 1967 smo prepovedali uvoz tehnologije, ni kmetijskih posojil s hipoteko. Intenzivno smo financirali industrijo, tako so v mestu nizki dohodki, nizka kupna moč, imamo relativno siromašno industrijo in relativno siromašno kmetijstvo... Malo mleka pijemo, pojémo najmanj mesa v Evropi. Brez bogate hrane ni bogatega obnašanja, ne bogatega jezika... Pomaranče v Avstriji so za polovico cenejše... V Jugoslaviji ni subvencij v kmetijstvu. Šele lansko leto so cene kmetijskih izdelkov oproščene državne intervencije...“

Potem je še pojasnil, kaj bi bilo potrebno narediti: „Ustanoviti ministrstvo za kmetijstvo. Uvesti prosto menjavo kapitala. Spremeniti ekonomsko politiko in tudi politični sistem.“ Priporoča garantirane cene, sindikalno organiziranje kmetov. „Tako bi nas Evropa morda upoštevala, v nasprotnem primeru bo Jugoslavija ogrožena ne le gospodarsko, ampak tudi politično...“

DELO, Ljubljana, 3. feb. 88/6.

NRC HANDELSBLAD:

BEOGRAJSKI CENTRALIZEM SPRAVLJA SLOVENIJO V PREPLAH

Slovenija je drugačna. Za tiste, ki pridejo z juga ali vzhoda, Slovenija ni več Bizanc ali Balkan. Slovenija je srednja Evropa, je Zahod. V delovni morali, organizaciji gospodarstva, načinu mišljenja, politični in kulturni strpnosti, v vseh ozirih je Slovenija bolj zahodna.

Ta Slovenija se čuti ogroženo. Slabotno centralno upravljanje je posledica neodvisnosti republik, zajamčene v ustavi — tako Beograd — to pa skoraj popolnoma onemogoča, da bi krizo zavrla. Zato zvezni vrh nezakrito stremi za tem, da bi to neodvisnost omejil s spremitvijo ustave. Ta poskus je pripeljal v Ljubljani do majhnega preplaha.

Slovenija je na vsakem področju „drugačna“. Lani je izšlo v Novi reviji nekaj člankov, kjer je prišel cvet slovenskega razumništva do sklepa, da si je Slovenija s tem, ko se je leta 1918 odločila za Jugoslavijo, in še bolj, ko je leta 1945 še vedno ostala del te države, nakopala precej škode. Nova revija je s ponosom objavila v znameniti 57. številki prispevke, za katere bi drugje v Jugoslaviji dobili pisni po več let zapora.

V Ljubljani gredo lahko svojo pot mirovniki, nasprotniki atomske sile, nasprotniki vojaške obveznosti, cvet alternativna scena, mladinska organizacija se lahko poteguje za odpravo smrtnih kazni in za odpravo kazenskega člena o mišljenjskem kaznivem dejanju.

Pritisk na Slovenijo ima tudi močno gospodarsko postavino. Slovenija je zelo uspešna. V njej proizvaja 8% jugoslovanskega prebivalstva 17% narodnega dohodka, 30% trdnih valut od izvoza. Slovenija plačuje 18% zveznega proračuna. Leto za letom odstopa del svojega denarja južnim republikam: to je bratska pomoč, h kateri je moralno prisiljena.

Emil Milan Pintar, podsekretar za razvoj, ima glede tega te-le pomisleke: „Težava je v tem, da imajo to našo pomoč za samoposebi razumljivo in da nimamo pravice videti, kam je denar šel. Naš denar zlorabljajo, z njim držijo na nogah izgubarska podjetja, ki so kot sodi brez dna. Z našim denarjem igrajo zelo zamotane igre, oblikujejo se središča korupcije. Malo je dežel na svetu, kjer bi počeli s pomočjo za razvoj tako slabo kot tukaj.“

Tako stanje škoduje slovenskemu gospodarstvu. Leta 1960 se je slovenska življenjska raven lahko primerjala z avstrijsko, zdaj je v zaostanku.

(dalje na strani 13)

Slovenija

Moja dežela

na sploh

NA PREDVEČER SLOVENSKEGA

kulturnega praznika so na slovesnosti v Cankarjevem domu v Ljubljani podelili letošnje Prešernove nagrade. Letošnji nagrajenci so kipar in grafik Janez Boljka, pisatelj Andrej Hieng in mezzosopranistka

Marjana Lipovšek. V obrazložitvi za nagrado Marjani Lipovšek je uvodoma zapisano: „Marjana Lipovšek sodi danes v svetovni vrh vokalnih interpretov opernega in koncertnega repertoarja. Njeni dosežki se merijo z uspehi zvenceh imen svetovne glasbene kulture, sodelovanje v največjih opernih hišah po Nemčiji, Avstriji in Italiji, nastopi na pomembnih festivalih in z vrhunskimi orkestri pričajo o prodoru med najbolj iskane svetovne umetnike.“

KMALU NOVA SLOVENSKA HIMNA?

Konkretno pobudo za to, da bi Prešernova Zdravica, ob vsaki slovesnosti zapeta, kmalu postala tudi uradna slovenska himna, je dal predsednik Socialistične zveze Slovenije Jože Smole, ko se je udeležil recitacijskega maratona pred Prešernovim spomenikom na ljubljanskem tromostovju na slovenski kulturni dan. Slovenski vestnik je o tem predlogu zapisal: „Neglede na končni izid pa je Zdravica že sedaj naša pesem, kajti ta pesem, in ne kakšna druga, bo naša sve-

Jože Pučnik v zadnji številki Nove revije predlaga, naj bi zahtevali referendum in ponovna pogajanja o položaju Slovencev v jugoslovanskem okviru. Pri tem naj bi dosledno upoštevali načelo samoodločbe narodov, omenili načelno pravico odcepitve in se odločili za strategijo konfederacije.

DELO, Ljubljana, 15. jan. 88/4.

čana vodnica brez političnih in ideoloških parol, brez prepričevanj in dolgih razprav. Kljub državnim mejam Zdravica povezuje po vsem svetu živeče Slovence, v smislu Prešernove misli: „Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan . . .“ Vprašanje je seveda, kakšne bodo reakcije tistih do slovenstva nerazpoloženih politikov, ki so bili lani tako proti tej pesmi.

VSE MANJ OTROŠKIH VRTCEV

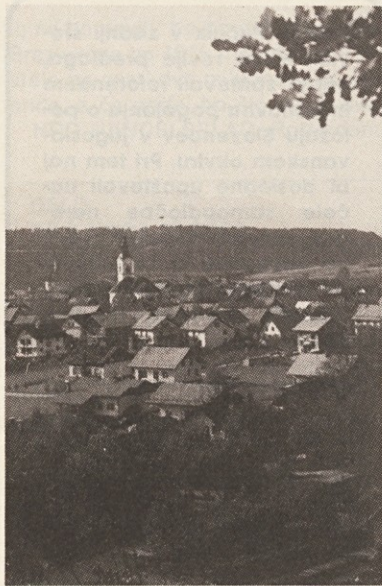
Po podatkih statistikov je bilo v letu 1987 v Sloveniji šest otroških vrtcev manj kot leto poprej, dočim je število otrok v vrtcih ostalo približno enako. Po dveh desetletjih dokaj strmega naraščanja otroških vrtcev v Sloveniji se je sedaj začel čas stagnacije. Tudi pri teh rečeh je svoje opravilo po eni strani nazadovanje rojstev, po drugi pa delna suša, ki je najprej ustavila nadaljnje postavljanje teh objektov, nato pa pritisnila tudi na del staršev, ki dajejo otroke v vrtce, ter nazadnje tudi na samo osebje, ki dela v tej dejavnosti bodisi kot vzgojitelji, bodisi kot varuhi, bodisi drugače. Sedaj je na Slovenskem 796 vrtcev, v njih pa je našlo varstvo 78.819 otrok.

SLOVENSKI VINARJI

so se dogovorili, da bodo v kratkem ponudili tujim kupcem naj-

ČRNEČE PRI DRAVOGRADU so znane po „rimskem kastelu“, močnem poslopiju poleg cerkve sv. Andreja; ta se prvič omenja že v 14. stoletju.

NAKLO je velika gručasta vas sredi široke plitve kotline kraj ceste Ljubljana-Jesenice.

boljša sortna vina pod skupno blagovno znamko Slovenija, z zaščitnim znakom „Slovenija, moja dežela“, v katerem bo lipov list zamenjal grozd. Določili so tudi vina, ki bodo nosila to oznako. Tako se po ocenah med najbolj kakovostna slovenska vina uvrščajo: merlot (Goriška Brda), rose (Metlika), sauvignon (Ptuj), laški rizling

KOBIJGLAVA je gručasta vas z grobo ometanimi hišami in zaprtimi dvorišči v vzhodnem delu Komenske planote ob cesti Štanjel-Komen.

(Ljutomer), traminec in peneča vina (Radgona), cabernet sauvignon (Vipava), chardony in renski rizling (Ormož) ter refošk (Koper).

od tu in tam

ADLEŠIČI

Dr. Štrajnar iz Glasbeno-narodopisnega instituta v Ljubljani je prvič javno predstavil zvočne zapise belokranjskih ljudskih pesmi, ki jih je 30. in 31. maja ter 1. junija 1914 posnel belokranjski rojak dr. Juro Adlešič v Adlešičih in na Preloki. Žal je ohranjenih le še 11 od 38 voščenih valjev, na katere so bile posnete te pesmi — na vsakem valju ena. Ker v Jugoslaviji ni priprave, s pomočjo katere bi lahko poslušali te zapise, so posnetke na magnetofonski trak napravili na Dunaju. Ohranjene so pesmi: Pastirce mlado i milo; Jelice, Milice; Ljubca moja, kdo te bo troštal; U toj črnoj gori; Zvanje k daru; Devojka kukuruzo brala; Ne mogu od mila; Zelena mala dubrava; Tri jetrve žito žele in Devojka je išla u goru zelenu. Enajsta pesem je zaenkrat še nejasna.

BREŽICE

Poleg 300 brežiških planincev se je rednega letnega občnega zbora udeležilo tudi več predstavnikov drugih posavskih planinskih društev. Izčrpno poročilo predsednice je pokazalo veliko delavnost brežiških planincev. Več kot 400 članov je prehodilo brežiško krožno pot do Stojdrage, kjer so se srečali s hrvaškimi planinci. Po končanem zboru je sledilo predavanje krških planincev, popestreno z diapozitivi o vzponu na Mont Blanc.

Demokratska revolucija in socialistična revolucija se — načelno — izključujeta. Socializem — strogo vzeto — ne zna misliti politično in ni sposoben misliti demokracije. — Tomaž Mastnak.

MLADINA, Ljubljana, 5. feb. 88/8.

CELJE

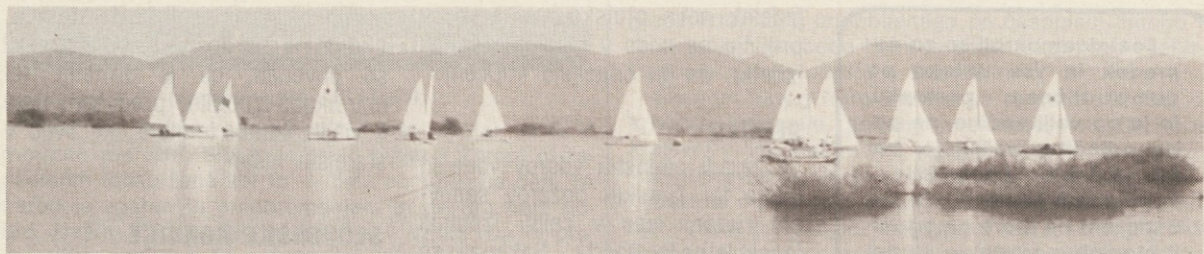
Na širšem celjskem območju je bilo lani 29 štrajkov, izsiljenih sestankov in izrednih zborov delavcev ali 17 več, kot leto poprej. V januarju letos so dva dni stavkali v Izletnikovi planinski koči v Logarski dolini, za nekaj ur pa zdravniki v zdravstvenem centru v Celju. Posebno pozornost je lani vzbudil štrajk delavcev v podjetju Lik Savinja, ko so se stavkajoči množično odpravili pred stavbo občinske skupščine in tam zahtevali svoje delavske pravice od tistih, ki pravijo, da so njihova avantgarda.

JESENICE

V jeseniški železarni so ustavili še zadnjo Siemens-Martinovo peč v stari jeklarni. S tem, ko so lani novembra ugasnili zadnji plavž in sedaj še zadnjo martinovko, so končali pomembno stopnjo v razvoju železarstva. Začela se je s postavitvijo prve visoke peči pred 50 leti in petih martinovk, ki so za tedanji čas omogočile sodoben tehnološki postopek pri pridobivanju jekla.

KOČEVJE

V letu 1987 je v hotelu Pugled v Kočevju bivalo 6252 gostov, ki so prenočili tu 14.001-krat (porast prenočitev za 15 odstotkov). Od tega je bilo tujih gostov 1069, nočitev pa 2044. Med tujci je bilo največ gostov iz Nemčije, Avstrije in Italije. Zanimivo je, da je bilo

CERKNIŠKO JEZERO je že dolgo znano v znanstvenem in kulturnem svetu in je najlaže dostopno presihajoče jezero v srednji Evropi. Po jesenskem deževju voda zalije polje, poleti je pa to suho.

največ nočitev v oktobru in novembru, v odstotkih pa je bil najvišji porast nočitev v decembru in januarju. Vzrok za to je predvsem v poslovnem turizmu. Le v manjši meri pa je to posledica lovskega turizma, saj lovci prenočujejo največ pri zasebnikih in po lovskih kočah, ne pa v hotelu.

KRANJ

Zaradi nedonositosti so v kranjski opekarni ustavili proizvodnjo. Z odločitvijo, da opekarno za vselej zapro, se je strinjala tudi kranjska občinska uprava. Stroški izdelave opeke so postajali vse večji, zlasti po znanih ukrepih beograjske vlade, ki so podražili energijo in omejili cene opeke. Podjetje je lani imelo 40 milijonov izgube. Delavci v opekarni so se z ukinitvijo proizvodnje že sprijaznili, saj se je o tem že nekaj časa govorilo. Nekateri so že odšli, saj so bili osebni dohodki nizki, približno polovico pa bodo zaposlili v drugih obratih Komunalnega, obrtnega in gradbe-

nega podjetja Kranj, kamor je spadala tudi opekarna.

KRŠKO

V Krškem so letos odprli prenovljene in nove prostore osnovne šole s prilagojenim programom. S tem bodo šoli, ki obstaja že 25 let, omogočili boljše razmere za delo učiteljev in 89 učencev. V zadnjih letih so tudi sicer veliko vlagali v obnovo šolskega posloplja, ki je sedaj v celoti prenovljeno, hkrati pa so šoli prizidali telovadnico. Vse skupaj bi po današnjih cenah veljalo okoli 500 milijonov dinarjev. Ob slovesnosti so odkrili tudi spominsko ploščo dr. M. Rostoharju, znanemu psihologu in krškemu rojaku, po katerem nosi šola ime.

LJUBLJANA

V I. preddverju Cankarjevega doma so prvega februarja odprli zanimivo razstavo starih botaničnih ilustracij z naslovom Kar raste in brsti. Na razstavi, ki so jo v Cankarjevem domu pripravili v sodelovanju z Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani, so bile na ogled številne botanične knjige o rastlinah, cvetlicah, travah, grmovju in drevesih, ki so bogato poslikane. Na posameznih slikah je tiskan samo obris cvetlice, ki so ga izdelali bakrorezci, lesorezci in drugi mojstri grafične oziroma tiskarske umetnosti, posebni slikarji

pa so izredno skrbno in okusno poslikali vsako podobo posebej.

METLIKA

Na tradicionalnem novoletnem srečanju z duhovniki iz metliške občine so občinski možje duhovnike seznanili s stanjem v občini, zlasti na gospodarskem področju, ter z načrti občine za letos. Obe strani sta izrazili zadovoljstvo, da se o vsem lahko odkrito pogovorijo in zaradi tega tudi ni večjih problemov. Strinjali so se, da je treba vsako sporno zadevo sproti reševati.

MOKRONOG

Pet članov Zveze komunistov v podjetju Iskra je vrnilo partijske knjižice. Na seji osnovne organizacije, ki šteje le še 16 članov, so ugotovili, da so se ti člani za izstop odločili bolj zaradi osebnih kot načelnih razlogov, čeprav so nekateri navedli tudi te. Morda je to res, saj je nekdo, ki je bil v podjetju premeščen na manj plačano delovno mesto, govoril o konfliktu, drugi spet pa je vstopil v partijo, ker je bilo to zaželjeno. Bivši partijski sekretar, ki je tudi izstopil, pa je posebno poglavje, saj je marksistično dialektiko o boju mnenj prenesel na prizorišče tovarniške zabave. In ker je bil v rokah pač močnejši kot v filozofiji, se je dialektično s pestmi lotil svojega šibkejšega tovariša.

Večina tistih, ki so v partiji, ne verjame v to, kar govorijo. Če bi imeli večpartijski sistem, bi socialdemokratska stranka vladala naslednjih trideset let. — Jernej Vilfan.

MLADINA, Ljubljana, 5. feb. 88/16.

Socialdemokrati so za na-predek in vse poteka po demokratičnem postopku, to je po volji večine, ne pa, da odločitve vsiljujejo, kot to počnejo komunisti... Popolnoma jasno je, da komunizem ne more omogočiti blaginje naroda. — Jernej Vilfan.

MLADINA, Ljubljana, 5. feb. 88/17.

PTUJ

Novo ptujsko mlekarno so januarja spravili pod streho, februarja pa so začeli opremljati gornje nadstropje. Zaradi dosedanjega stiskanja mlekarne na 300 kvadratnih metrov bo novih 1300 kvadratnih metrov pomenilo pravo olajšanje. Mlekarno so zgradili za nekaj več kot pol milijarde dinarjev, kupili pa so tudi že vso opremo. Ker pa na dosedanjem mestu mlekarne ni bilo prostora za razmetavanje, je tu nastala prva mlekarne v nadstropjih na Slovenskem. Na vrhu bodo nastajali mlečni izdelki, nadstropje niže bo zorišnica sira, ki bo nov

izdelek nove ptujske mlekarne, v pritličju pa bodo v hladilnici čakali izdelki, da jih odpeljejo kupcem.

SENOVO

Le zaradi pogostih vdorov vode in mulja ter jamskih požarov senovski rudarji niso v celoti izpolnili lanskoletnega načrta. Nakopali so 114.000 kakovostnega rjavega premoga, a bodo morali kljub zadovoljivim proizvodnim rezultatom končati leto z okoli 160 milijoni dinarjev izgube. Rudnik Senovo bo letos še težje posloval, kajti prodaja premoga za široko potrošnjo se bo verjetno zaradi visoke cene zmanjšala, pa tudi trgovci bodo premog plačali šele potem, ko ga bodo prodali.

SEVNICA

22. in 24. januarja sta dva nočna potresna sunka prestrašila prebivalce Sevnice. Potres so zaznale tudi seizmološke naprave v jedrski elektrarni Krško. Strokovnjaki so povedali, da je elektrarna grajena protipotresno in bi prenesla sunke do devete stopnje po Mercallijevi lestvici, potresni sunki v teh dveh

nočeh pa so dosegli le 4. stopnjo. Ljudje, ki so doživeli oba potresa, so povedali, da je drhtenje tal marsikoga zbudilo, predvsem tiste v višjih blokih in tiste, ki živijo v starejših hišah.

SLOVENSKE KONJICE

Lepši in bolj urejen videz Slovenskih Konjic je tudi sad zavzetega dela turističnega društva v tem kraju, so poudarili na letnem občnem zboru tega društva, ki združuje že prek 200 članov. Ob tej priliki so podelili priznanje tovarni Konus za njeno skrb pri urejanju okolja in za gmotno pomoč društvu. Priznanja so izročili še Zdravstvenemu domu, hotelu Dravinja, vsem trem konjiškim osnovnim šolam in petdesetim posameznikom, ki vzorno urejajo delovna in bivalna okolja.

TREBNJE

Kako leto je že, kar so v tem kraju v okviru kulturno-umetniškega društva, ki nosi ime rojaka Pavla Golie, slovenskega pesnika in dramatika, ustanovili komorni pevski zbor. Zbor je pod vodstvom Igorja Tošarja, učitelja na trebanjski glasbeni šoli, začel gojiti slovenske narodne in umetne pesmi, segel pa je tudi po zakladnici drugih narodov, še posebej po pesmih ameriških črncev.

VINICA

Ob 110-letnici rojstva Otona Župančiča, najznamenitejšega belokranjskega rojaka, so v njegovi rojstni hiši v Vinici pripravili spominsko slovesnost. Ta je bila v soboto, 23. januarja, v prostorih spominske zbirke Otona Župančiča. O pesniku je govoril prof. Janez Mušič, tudi belokranjski rojak, v kulturnem programu pa so sodelovali člani mladinskih skupin viniškega kulturnega društva in učenci viniške osnovne šole.

BELTINCI so lepo, veliko in napol trško središčno naselje, gospodarsko, kulturno in politično središče Dólskega v Prekmurju.

med vrsticami

(nadaljevanje z 8. strani)

„Gre nam boljše kakor drugim,“ pravi Pintar, „a to si moramo zaslužiti. Slovenec — in nikjer v Evropi ni zaposlenih toliko žená kot tu — dela po 10 ur na dan. Ta narod je zgaran in preobremenjen. In ne gre nam dobro. Naših 12 največjih podjetij je v izgubi. Da bi premostili tri mesece, bi potrebovali 200 milijard dinarjev, teh pa nimamo. O teh težavah ne morete govoriti na zvezi. Slovenci niti ne smemo zračunati, koliko dajemo za revni Jug. To bi se razlagalo kot izraz nacionalizma.“

Pintar pove, da je Slovenija odvisna od Evrope in da ne bi hotela izgubiti priključka z njo. Medtem ko mora ostala Jugoslavija začeti s prvo industrijsko revolucijo, stoji Slovenija že na pragu tretje. „Čez prag ne moremo, dokler Beograd gospoduje na osnovi denarnih sredstev. Sistem obremenjevanja dela v Sloveniji dobro, v Črni gori le malo, na Kosovu nič. Kar hoče vlada, je zmagá poprečnosti.“

France Bučar, družboslovec, ki ne sme že deset let predavati, ne dvomi, da bo Slovenija pritisku končno podlegla. „Beograd ne prenese nobenih svetovnonazorskih in gospodarskih razlik. Jugoslavijo hoče ‚romunizirati‘, kot mi temu pravimo: enakost v uboštvo. Prihaja od kralje kupčije in Slovenija bo pri tem potegnila najkrajši konec. Naši voditelji tega ne bodo preprečili. Oni so najprej komunisti, šele potem Slovenci. In kako naj bi se Slovenija branila? Nima nobenih sredstev. To je tisto presenetljivo v Jugoslaviji, da imata Hrvaška in Slovenija gospodarsko moč, ne pa politične. Gre za vodeno gospodarstvo in vodeno je z vzhoda. Vzhod in Jug imata večino, torej tudi politično moč.“

Niko Grafenauer, skupaj z Jožetom Snojem glavni urednik Nove revije, oba pa odgovorna za vihar, ki ga je poleti dvignila 57. številka: „Potrebujejo nas, mi smo njihov álibi. Če pišemo, kar mnogi mislijo, se od nas lahko odmaknejo. To je videti lepo. Ne delam si pa najmanjše utvare: če bi se partija počutila močno, bi Novo revijo uničila. Tudi pri nas je partija stalinistična: bile so liberalizacije, a nikdar demokratizacija... Slovenci se čutijo od Srbov in Mikulića krepko ogrožene. Primer: Mikulić hoče v vse tako imenovane tehnološke sisteme, kot sta železnica in pošta, uvesti samo še srbohrvaščino. Tako nam jemljejo naš jezik, s tem pa naše bistvo, našo identiteto.“

Slovenija, pravita Grafenauer in Snoj, bo zasedena. Pravzaprav smo že zasedeni. Kdo leži po naših vojašnicah? Jugoslovanska vojska, niti en slovenski vojak. Zasedba se dogaja plazeč se, počasi, potihem. Metoda mafije.“

NRC HANDELSBLAD, Rotterdam, 28. nov. 87/20.

**NRC HANDELSBLAD:
SVOBODA TISKA V JUGOSLAVIJI**

V preteklih letih je bilo v boju proti monopolu oblasti

glede informacij pridobljenega po časopisih mnogo terna: pójem svobode tiska je dobil tukaj novo vsebino. Časopisi pišejo odprto o škandalih.

Škandal okrog Agrokomerca je sprožil tudi plaz odkrivanja korupcije, goljufij in zlorabe oblasti. Noben krajevni mogočnejš ni več varen in večina časopisov ni več pripravljena, da bi se omejevala v izbiri besed.

Ustava določa, da imajo občani pravico svoje mnenje izraziti po občilih, in tega se sedaj novinarji drže. Odstop Pozderaca kaže, da se mora politični sistem predvsem podvreči kontroli in da se mora demokratizirati, če naj pravilno funkcionira. Celó Tanjug govori o koncu obdobja, ko je sleherna kritika kakšnega političnega voditelja pomenila napad na sistem sam.

To pa ne pomeni, da ni nobenih tabujev več. Neki novinar v Beogradu: „Tabu ostaja Tito, CK in partija kot celota.“ Lahko smešite posameznike iz vodstva, partije kot take pa ne. Lahko pišete, da je partija kot vodilna sila odgovorna za krizo, a tega ne smete osvetliti, analizirati in razlagati.

Nova svoboda tiska tudi ni povsod enako velika. Jugoslavija ima v svojih ozemeljskih enotah osem različnih zakonov o tisku, in v Sloveniji in na Hrvaškem se sme pisati mnogo več kot v Srbiji ali v južnih republikah.

Srdja Popović, pravnik iz Beograda, pravi, da je v začetku partija pustila svobodo tiska kot nekakšen izpušni ventil. „Svoboda tiska je sad slabosti partije. Mislili so: Naj časopisi pišejo, tako bo para izpuhtela! Zdaj je partija preslaba, da bi mogla spet ‚ujeti duha v steklenico‘. Izgubili so kontrolo nad izpušnim ventilom. Časopisi pišejo, kar ljudje radi bero, in partija ne more proti temu ničesar več ukreniti.“

Zgoraj omenjeni novinar pravi: „Ne precenjajte svobode tiska! Imam skušnje. Bravci vidijo, kaj se objavlja, in vriskajo zaradi svobode tiska, jaz pa berem tudi članke, ki ne smejo iziti, in teh je še vedno zelo veliko.“

NRC HANDELSBLAD, Rotterdam, 21. nov. 87.

**TELEKS:
DELAVCI POTREBUJEJO VEČ**

Slovenski sindikati so sprejeli sindikalna pravila, ki določajo obnašanje sindikata v naraščajočem stavkovnem gibanju jugoslovanskega delavstva (1987. leta smo imeli 1500 stavk, od tega 270 v Sloveniji oz. 40% več kot leta 1986).

Stavke so kot oblika delavskega gibanja v socialističnih deželah od vsega začetka sila nepriljetna naloga, ki razkriva najmanj tri dejstva:

a) da je socialistična družba namesto „države delavcev in kmetov“ postala novinkovita „diktatura nad delavci in kmeti“;

b) da je „delavski razred“ še vedno v „mezdnem položaju“, le da je kapitalistično eksploatacijo nadomestila še globlja eksploatacija države, kapitaliste pa politična birokracija;

(dalje na strani 34)

josip jurčič

deseti brat

Marijan da očeto-vo pismo brati tudi graščaku s Slemenic. V njem Piškāv piše, da se umika iz življenja, ker ne bi rad, da bi Marijan kdaj zaradi njega trpel sramoto. Dalje, da se je bil prvič poročil zaradi denarja, drugič iz ljubezni, pa ona ni bila poštena. Marijanu zapušča vse razen Poleska; tega najprej zato ne, da ne bo ostal Marijan tu.

Drugič se mi zdi pravično, da pred smrtjo ustrežem želji svojega prvega sina, omenjenega človeka, ki se imenuje deseti brat, da se nekoliko popravi krivica, ki sem jo gotovo storil njegovi materi. Želja tega pa je, da pustim nekoliko njegove dediščine človeku, ki se imenuje Kvas in je na Slemenicah. Tretjič je ta Kvas z menoj v rodu. Torej hočem, da pustiš Polesek temu Kvasu. Kar je treba v tej reči, ti bo svetoval Slemeničan. Uverjen sem, da boš spoštoval mojo poslednjo voljo, tembolj, ker ti tukaj izročam toliko, da si lahko kupiš drugje tri boljša posestva.

Morda bi bilo boljše, da bi nekoliko tega, kar sem ti povedal, nesel s seboj. Prosim te, ne preišluj veliko! Zdaj, ko veš, da nimaš na svetu nobenega

Lovre Kvas pride po maturi za učitelja na grad Slemenice, kjer se zagleda v domačo hčer Manico. Tudi ta ga ima rada, a morata ljubezen skrivati, ker si Manico obeta tudi Marijan, sin sosednjega graščaka Piškáva. Marijan zagrozi Kvasu s smrtjo, če se v enem tednu ne spravi s Slemenic.

Med Marijanom in desetim bratom Martinkom pride do spopada, kjer Martinek sproži nehote puško proti sebi, potem pa z njo lopne Marijana po glavi — oba sta težko ranjena.

Deseti brat razodene Kvasu svojo zgodbo. Piškāv je njegov oče, ki je svojo prvo ženo, Martinkovo mater, zavrgel, ta pa je znorela. Piškāv je tudi Marijanov oče in Kvasov stric. Kvasa odpeljejo v ječo, češ da je on ranil Marijana.

Marijan zve iz očetovega pisma, da si je oče sam sodil.

človeka, si skušaj dobiti prijateljev, uživaj življenje po pameti, brez strasti in tako, da ne boš nikomur napoti, kar sem ti pa jaz tu grenkega povedal, pozabi.

Bodi srečen!

*Tvoj oče
Peter Kaves*

Pripis. Mislim, da se bo dobil kak dober tuj človek, ki mi bo izkopal grob, grob na samoti, kakršen mi bo prav. Drugega ne potrebujem. Tudi tega ne potrebujem, da bi ti zanj vedel. Pusti torej vse v nemar! Ne trudi se popraševati, kje sem bil poslednji čas! Skrbel bom, da bo daleč od tebe.

ŠTIRIINDVAJSETO POGAVLJE

*Če hoče, je dobro,
če noče, je prav.*

Stara pesem

Gospod Benjamin s Slemenic je bil star dokaj let. Tudi nekatero pismo je bral in marsikateri testament. Vendar si je mož v tej uri priznal, da takega pisma in testamenta še ni imel v rokah.

Čuden človek, čuden oče, pisec tega pisma! Kakor ga ni mogel umeti v življenju, tako se mu je zdel zdaj iz pisma nerazumljiv. Ali je mogoče, da ima ta človek kaj ljubezni do svoje krvi, svojega sina, ki mu z mrzlo, kratko besedo pove, da je njegova mati zavržena, ki mu razloži vse svoje grehe, ki ga na smrtni postelji pusti in se gre da-leč na tuje obesit ali ustreliti?

In vendar, če je graščak to reč ogledoval po drugi strani, si je moral pritegniti, da je imel ta čudni človek še precej ljubezni. Zaradi majhnega razloga — vsaj Slemeničanu se je zdel majhen — je pustil življenje, da ne bi sina nadlegoval. Pa vse to bi bil lahko storil, ne da bi sinu odtegnil zagrnjala s skrivnosti, ki mu je morala vse življenje, kadar se je bo domislil, kaliti pravo veselje.

Zopet pa je morda za človeka boljše, če si zna to in ono razložiti, kakor če ostane neveden in v temi o takih rečeh, ki bi jih rad vedel, naj so potem dobre ali slabe.

Tako je premišljal graščak, ko je pismo prebral.

Kar je bral o umrlem desetem bratu, kar je videl v testamentu o Kvasu, se mu je zdelo vse čudno, skoraj ni vedel, ali bere prav ali ne.

Dolgo je vrtel pisanje v rokah, bral še enkrat in še enkrat in skoraj ni vedel, kaj bi Marijanu rekel, kako bi ga tolažil.

„Kaj čem zdaj storiti?“ pravi Marijan.

„Ničesar. Skušajte razmisliti o drugih rečeh. Delati je še čas. Slabi ste še in najprej se morate

varovati. Ko bi bil mogel vedeti, da je pismo tako resnobno, bi vam ga še ne bil dal.“

„Razmisliti? Kako?“

„Bo že kako! Ni tako hudo, kakor si mislite. Očeta res nimate, pa bodite preverjeni, da imate prijatelje, ki bodo storili za vas vse, kar je mogoče in kar potrebujete v dejanju in svetu. Vsaj, kar morem jaz, to vam je gotovo.“

Marijan seže graščaku v roko.

„Morda ni po volji vašega rajnega očeta, da sem to pismo bral tudi jaz, ker je gotovo pisano samo za vas. Za to pa ne skrbite! Vedel bom te reči sam. Sicer pa vam svetujem, ne kažite ga nikomur več! Nadalje vam svetujem, da ostanete nekaj dni pri nas. Tu imate boljšo postrežbo kot doma in . . .“

„Dóma nimam,“ pristavi Marijan.

„Imate denar in dómov je potlej veliko. Pa o tem bova že še govorila. Tukaj pri nas imate nekaj družčine, kolikor toliko, in v sedanjem stanju je za vas morda boljše, da niste sami.“

Marijan je ostal na Slemenicah.

Več dni se je graščak skrbno ogibal napeljati pogovor na te reči. Videl je, da se ni motil, ko je mislil, da mladeniču žalostna vest ne bo segla toliko do srca, da bi njegovemu še slabemu zdravju škodilo. Po svoji dobri naravi je v družbi kmalu pozabil, česar bi marsikateri drug v enakem stanju ne prenesel tako.

Zdravje se mu je kmalu utrdilo, ž njim pa pre-

„Na,
na!“
(Foto
Vinko
Žakelj)

cejšen del prejšnje veselosti.

Z Manico je govoril Marijan tačas precej. Tudi tega je bil graščak na tihem vesel, zakaj povedali smo že prej, da je imel mož poleg vseh svojih dobrih lastnosti tudi precej sebičnosti, in bil je preveč praktičen, da ne bi vedel, koliko veljave ima denar na tem svetu. Všečna mu je bila pač misel, da bi mu bogati Marijan utegnil vendarle postati zet. Vendar se je domislil tudi Kvasa in priznati si je moral, da je dediča posestva na Polesku sodil zdaj malo drugače kot prej svojega učitelja.

Ko bi graščak vedel, kakšni pogovori so med Marijanom in Manico, bi z Marijanom kot zetom ne računal več.

Toda ko bi bil skrbni oče vedel, kakšni pogovori so med Marijanom in Manico, bi pustil prvi del svojega računanja. Marijan se je ravnal po nauku, ki mu ga je dal v poslednjem pismu oče: ne bodi nikomur na poti! Ker mu je Manica naravnost in za vselej odrekla, se je vdal in ž njo je govoril o Kvasu.

Mladeniču, ki je bil brez vsakega globljega in stanovitnega čustva, ni bilo zlasti po zadnjih skušnjah to težko. Ja, naposled je imel celó neko veselje, ko mu je deklica obljubila prijateljstvo, in je to njeno dobroto vračal, da je Kvasova pisma prejemal na svoje ime in jih oddajal Manici.

Kakih pet tednov je tako minilo. Marijan je skoraj pozabil, da ni domač.

Benjamin ga neko popoldne povabi, naj gre z njim k nekemu sosednemu graščaku, kaki dve uri od Slemenic. Dasiravno ne posebno rad, se je Marijan vendar vdal, ker ni imel nobenega izgovora. Usedla sta se na voz in odpeljala.

„Danes se morava dodobra zmeniti,“ pravi graščak po poti. „Ondan nisem hotel govoriti z vami o rečeh, ki vam gotovo tudi budé le neprijetne spomine, zlasti zato ne, ker ste bili še slabega zdravlja. Zdaj ste postali močni, in mislim, da ste se že tudi privadili in vdali v to, kar je in drugače ne more biti. Jaz mislim, da se vam bo treba ozreti za kako domačijo. Polesek morate tako prepustiti Kvasu. Dobro pa je in najbolj varno, da svoje premoženje kam vtaknete, to je, da kaj kupite. Bog obvaruj, da bi mislili, da bi se vas jaz ali kdo drug v naši hiši naveličal, temveč radi vas imamo

vsi kot sina, in pri nas ste lahko, kadar in dokler hočete. Če pomislite, boste pa sami sprevideli, da je prav, kar vam svetujem.“

Marijan pobesi glavo in molči.

„Kaj mislite?“ vpraša Benjamin.

„Vi me spominjate, da moram iti po očetovi želji od tod. Pa kam čem iti? Zares, to mi je težko. Tukaj sem vaje ljudi in kraja, drugod se ne bi mogel privaditi,“ pravi mladenič.

„Saj vam ni treba bogve kam iti. Oče vam ni določil, do kam. Če kupite kako domačijo dve uri od Poleska, niste več na Polesku. In jaz ne vem, zakaj bi hodili daleč, niti ne razumem, zakaj vam je oče dal ta svet. Gotovo je, da je to ena njegovih čudnih želj, za katero ni imel nobenega važnega razloga. Česar se je bal, da bi namreč prišla tista pisma v tretje roke, to se ni zgodilo. O njem ne ve tukajšnji svet ničesar. Torej so vsi njegovi razlogi spodbiti in brez vsake težave lahko mislite, da je njegovi volji ustrezno, če storite, kakor vam pravim jaz.“

Marijan ni zopet nekaj časa odgovoril.

„Kvasu moram prepustiti Polesek. Kadar boste hoteli in utegnili, bova naredila pisanja, kar jih je treba, da se mu pošljejo,“ pravi potem.

„To ni mogoče. Vi še niste dovolj stari in ne morete dokazati, da ste očetov dedič, če ne pokažete pisma, česar pa gotovo ne boste storili. Za zdaj ne morete na svoje ime ničesar kupiti, ničesar oddati. Čez tri leta pa, ko očeta ne bo nazaj, ga lahko razglasite za mrtvega in potem boste delali na svoje ime.“

„Kako? Jaz sem že Kvasu pisal, da je Polesek njegov, in sem mu poslal, kar sem dobil za letošnjo najemnino.“

„To me prav veseli in je pravično. Tako lahko delamo ta tri leta, potem se pa reč popolnoma uredi. Vse to bom jaz preskrbel, če hočete. Tudi če boste kaj kupovali, bom jaz za vas delal.“

„In kje bi se kaj kupilo?“

„Tukaj, kamor greva ravno zdaj. Če vam bo po volji, se brž zgodi, jaz sem to reč že prej pozvedel in premislil. Da pa se vam ne bo treba bati, vam bom dal v roke vsa pisanja.“

„Dobri ste zame kot drugi oče, brez vsega vam zaupam in vam bom hvaležen.“

Graščak se nasmehne in pravi: „To bi storil za vas vsak pošten mož.“

„Kupila bova, naj bo, kakor hoče! Potem ostane vaš sosed, in Kvas bo menda prišel kdaj sem. Zdaj vem, da mi je v rodu, in prav rad bi videl, da bi kmalu prišel. Zmerom sem ga imel rad, do zadnjega, ko sva se sprla. Tačas nisem bil pa-

Kristijan je med svojimi mačkicami presrečen. (Foto Vinko Žakelj).

meten. E, še vesele dni bomo imeli, kadar pride. Ja, kupila bova, naj bo, kakor hoče!"

„Torej ste Kvasu že pisali?“ vpraša Benjamin čez nekaj časa.

„Že precej dolgo je tega. Dvakrat sem pisal. Prvič ni hotel verjeti.“

„Kako ste zvedeli za naslov in zakaj niste nič povedali?“

Marijan malo zardi.

„Povedal vam bom resnico. Zvedel sem zanj po Manici.“

Benjamin je ta novica malo čudno zadela. Obmolknil je in stisnil ustnice. Ta beseda ga je poučila, da se je zmotil v svojem upanju, da mu bo Marijan zet.

„Jaz sem menda nekdanj zastran Manice govoril z vami. Zdaj vidim, da ni mogoče, in bi ne hotel, da bi se zgodilo, kar bi ji ne bilo po volji. Zato sem se namenil, da bom govoril za Kvasa pri vas, in sem mu v zadnjem pismu obljubil. In Manica me ima od tega časa rajši ko prej.“

Benjamin se je na vozu naslonil in ni nič rekel.

„Kajne, da se ne boste branili? Jaz ji privoščim srečo, in Kvas tudi ni napačen človek. To se ve, da bi jaz rad videl, da bi bilo . . .“

Zadnjega stavka Marijan ni mogel in ni hotel dokončati.

Graščak pa je slišal zdihljaj in mu je namesto odgovora podal roko in rekel: „Dobro srce imate, malokdo bi tako govoril.“

PETINDVAJSETO POGLAVJE

*Kdor pa hoče še peti,
mora od kraja začeti.*

Narodna pesem

Dobra štiri leta pozneje je nekega jesenskega popoldne koračil mlad mož po kamniti poti od Obrhka proti Slemenicam. Do vasi se je bil pripehljal in pustil voz in voznika pri Obrščaku. Sam se ni mudil, nič ni vprašal, nič govoril, le naročil je, da naj se dá vozniku piti in jesti, kolikor hoče, na njegov račun.

Obrščak ni bil vajen sprejemati gosposke goste, zato se je čudil temu gospodu in ko se je skušal prav vljudno obnašati, je bil videti neroden in neumen. Staremu krčmarju se je zdelo, kakor da bi bil tega gospoda že nekje videl. Preštel je v svojem spominu vse oskrbnike bližnjih graščin, tržaške kupčevavce s hrasti in druge kupčevavce, ki jih je kdaj videl v vasi ali po semnjih, pa ni mogel najti nobenega, da bi bil tako čedno črno opravljen, da bi imel tako rjavo brado in da bi bil tako mlad kakor ta, ki ni mogel šteti več kot šest ali sedemindvajset let.

Medtem ko je krčmar tako premišljal in ni mogel uganiti, je prišel mladi gospod blizu Skal. Tam je malo postal, naslonil se na svojo paličico in nekako otožno gledal čez strme pečine. Koj pa so mu prišle druge misli in je koračil po stezi dalje.

Ko je prišel iz ovinka in iz grmovja, je zagledal pred seboj Slemenice. Sonce je nekako čudno obsevalo belo grajsko hišo, ki je izmed zelenega drevja ponosno in samotno molila kvišku svojo rdečo streho. Ta pogled je bil res lep, našemu popotnemu pa je menda še posebno ugajal, zakaj vidno je bil ganjen. Obstal je drugič in pol na glas dejal: „To je tvoja rojstna hiša! Tam si se rodila zame, zame se razcvela, tam sem čul tvojo prvo sladko besedo, da me ljubiš, tam si me dolgo čakala in mi ostala zvesta. Tudi kakšno grenko uro si morda imela zaradi mene in vendar je tvoja blaga duša vredna, da bi poznala le srečo in mir. Dom moje ljube! Kolikokrat sem te videl v svojih sanjah in zdaj si mi v resnici pred očmi! Zdi se mi, kakor bi mi roko molil star, ljub prijatelj.“

„To je tvoja rojstna hiša! Tam si se rodila zame, zame se razcvela, tam si me dolgo čakala.“

In kakor bi hotel utišati srce, ki mu je nemirno tolklo v prsih, je prekrizal roke na prsih in gledal. S polja je bilo že večidel vse pripravljeno, lahna sapica je majala visoko odžeto strnišče po ravnini daleč tja do grada. In tam pod gradom je videl na travniku grajsko čredo, pastirja, ki je ležal na tleh, in psa, ki je kakor skrben varuh letal okrog rogatega krdela in oblajal in vračal zdaj to, zdaj ono neubogljivo živinče. Na zadnji njivi pa je mrgolelo delavcev, ki so rezali in znašali turščico na kupe.

Kvasu se je zdelo — vemo, da ga je bravec že spoznal — da vidi tudi visoko postavo gospoda Benjamina, ki je stal sredi svojih hlapcev in tlačanov. In nehoté mu je prišlo na misel, kako se je sam ločil od tega moža in od tega kraja, kjer je bil srečen, srečnejši kot kje drugje v daljnem svetu. Kako bi bil takrat mislil, da se bo vrnil tako, povabljen, pričakovan? Kako bi bil mislil, da bo kdaj lastnik malega gradiča, ki ga je videl na vzhodni strani?

Iz teh in podobnih misli ga je prebudilo kričanje, ki ga je zaslišal za seboj iz grmovja: „Hej, pravim! Zgaga, bleada voda! Hej, kozača!“

Ozre se in zagleda znano podobo iz nekdanjih časov, namreč Krjavlja. Mož je bil malo postaran, še slabše oblečen kot včasih, pa še vedno s tistim zabuhlim obrazom z malimi, živimi očmi, in čokaticim životom.

Gnal, ali bolj prav, vlekel je za seboj serasto kozo, ki ji je bila okrog vratu privezana debela vrv. V levici pa je držal polenu podobno palico in ker se mu je koza z vsemi štirimi nogami upirala, je včasih postal in jo pretepel, potem pa zopet vlekel za seboj in klet: „Bleda voda, volk te potiplji, konjska smrt, da bi hudiča ne videl, hej! Jaz ti bom že dal pasje obisti in palico po rebrih, da se mi boš vedela izgubljal!“

Tako je privlekel Krjavelj kozo do Kvasa.

„Kaj se ti je žival zamerila, da jo tepeš?“ pravi Kvas.

„Kaj?“ pravi Krjavelj in korači s svojo kozo vštric Kvasa. „Izgubila se mi je bila. Že dva dni nisem videl te zanikrnic potepene. Pasel sem in šival sem čovelj, pa je je zmanjkalo. Za vruga nikjer je ni bilo. Koliko sem prestal zavoljo kleka! Dve noči nisem spal in obe noči se mi je sanjalo le o kozi in o kozi. Jesti nisem mogel nič, ne kislega mleka ne kruhovca. Zmerom sem jo iskal po hosti in po polju, klical in vpil: ‚Serka, ná soli, ná, serka! Pa menite, da sliši? Jokal sem po hosti, jokal, da mi je teklo po licu sedem vrst solz, kakor da bi se domislil rajnice matere ali moje Urške. Pa menite, da se človek smili kozi? Ko bi se na meh drl, se ji ne smili! Čakaj, čakaj, ti bom že dal!“

In reki se Krjavelj zopet obrne in jame po kozi srdito natepavati, za kazen, da mu je prizadela toliko nadloge in žalosti.

„Nikar je ne tepi!“ brani Kvas. „Žival nima pameti!“

„Kaj?“ rohni Krjavelj. „Če vi mojo kozo zagovarjate, ki je pred Bogom in pred ljudmi poredna in pregrešna, niste nič boljši kot ona.“

Kvas se moževi jezi nasmehne.

„Ali mi veš povedati, kaj je novega na Slemenicah? Kaj počne stric Dolef?“ ga vpraša, da bi pogovor napeljal na drugo, obenem pa, da bi kaj zvedel.

„Dolef? Kaj ste ga poznali? Pač, pač, saj on je bil tudi gospod, ko je bil še mlad. Dolef je že tam, kjer ni muh, tri čevlje pod ježo, kakor je dejal deseti brat Martinek Spak, ko ni bil še umrl . . . Pa kaj ste poprej dejali, da koza nima pameti?“

„Umrl je, praviš? Ali je to res?“ vpraša Kvas strmé.

„Deseti brat? Kajpada!“

„Dolef?“

„Tudi Dolef. Pri Obrščaku se je bil lansko zimo nalezal brinovca in je obtičal za svinjakom v snegu. Mesec mu je držal luč, svinje so mu pa krulile za zadnjo uro — Bog jim odpusti, saj jih je Obrščak že zaklal in jaz sem tudi dobil od njih dve klobasi, Dolef pa je zmzrnil.“

Po tej vesti je postal Kvas resen in se je zamislil. Pač žalosten konec za moža, ki mu je bil dal Bog obilo uma in drugih darov . . . Tako Kvas ni slišal obširnega Krjavljevega razlaganja, da ima koza več pameti kakor človek, da se to jasno vidi na njegovi kozi, ki noče iti za Krjavljem samo zaradi slabe vesti, temveč se mu vedno ustavlja.

V svojem blebetanju je Krjavelj omenil tudi desetelega brata kot veljavno pričo, da je res, kar trdi o kozji pameti. To je obrnilo Kvasu misli od nesrečnega Dolefa na Martinka, in da bi zvedel, v kakšnem spominu je njegov bratranec, je vprašal: „Ali je že dolgo, kar je umrl deseti brat?“

„Naj umrje, mrcina!“ zagodrnja Krjavelj. „On je imel denar in ležal je pri meni in jaz sem mu streigel. Pa menite, da mi je kaj pustil? Nič! Pa jaz že vem, kdo je kriv tega!“

„Kdo?“

„Tukaj gori na Slemenicah je nekdaj bil — ni veliko let tega, ravno tisto leto je umiral deseti brat — za šolmoštra neki maslè, goljuf in podpihovavec, za takega, ki uči brati in pisati in kaj vem še. Tisti nepridiprav je bil zadnje dni pri Martinku in mu je odsvetoval, naj mi ničesar ne zapusti. Jaz vem, da je tako storil, dasiravno sem prošil za pet ran, naj me zaznamuje v testamentu. Če bi ga jaz dobil še enkrat v pest, ko bi mi prišel pred oči, bi ga premikastil in pretrl in pretepel, kakor se pretepe snop. V vodo bi ga vrgel, v globoko vodo, ali pa bi ga še ozmerjal, da bi me pomnil.“

„Ali bi ga poznal, ko bi prišel zdaj k tebi, Krjavelj?“

„O, kajpak! Kakor srebrn groš, tako bi ga poznal. Tolikšen je kot vi in tak, ves tak, samo tako volkovi podobne brade nima kot vi. Pravijo nekateri, da mu je Marijan, ta, ki se je preselil tukaj na Stavnik, dve uri od tod in vzel za ženo zdravnikovo hčer, dal zastonj Polesek, čisto zastonj. Jaz pa tega ne verjamem, zakaj dobro vem, da Marijan ni tako neumen, da bi dal kaj takega zastonj. Posebno pa ne takemu malopridnežu, kakor je ta. Mar naj bi dal kaj meni ali pa komu drugemu, če ima preveč!“

„Ali pa veš, Krjavelj, da je tisti šolmošter, kakor mu praviš, res tako malopriden?“

„Vem, vem. Pa čigav ste pa vi in od kod ste, da me poznate po imenu?“ vpraša Krjavelj.

„Z Dunaja prihajam.“

„Kaj me tam poznajo? Glejte si no! To bom pa povedal drevi pri Bučarju na preji. I, lahko je! Ja, je že tako! Slišali so menda tudi na Dunaju, da sem jaz tisti Krjavelj, ki je bil pomorski vojščak in je hudiča razklal, na dva kosa razklal. Kajneda?

Glejte, glejte! Bog ve, ali ve zame tudi cesar ali ne? Kakšen je neki cesar? Ali sta kdaj kaj govorila?“

Lovre se nasmehne. Da je lahko tudi Krjavelj vesel svoje slave — žal, le namišljene, to se vé — tega ni vedel.

„Kako vam je pa ime, gospod? Rad bi vedel, da bom znal povedati,“ pravi Krjavelj.

„Lovre Kvas mi je ime in oni Polesek je moj.“

Krjavelj debelo pogleda, se s svojo kozo ustavi, dene debelo in velikansko roko Kvasu na ramo in ves v veselju pravi: „O, kaj ste res vi? Ste že vi! Ste, že! O, bolj sem vas vesel, kakor da bi videl svojo rajnico Urško, ki sem jo imel rad! Bog vam daj zdravje! Raca na vodi, konjska smrt, hudiča ne videl — zmerom sem o vas dobro govoril in sem vas hvalil, kamor sem prišel, pri Bučarju in Obrščaku in v hosti pri smreki, ko sem smolo drl.“

„Ali nisi poprej, ko me nisi poznal, govoril drugače?“

„Kaj? Jaz slabo govoril, grdo govoril? Ni res! Kdo pravi? Vprašajte, kogar hočete, vsak vam bo povedal, da sem vas hvalil. Kajne, da mi boste pustili po vaši hosti zasekati kakšno smreko, da bo smolo rajši cedila? Saj nočem takó zastonj. Ampak za to vam bom zakrpal čevlje in dobro vam jih bom zašil. Če je treba še tako velik župánc ali zaplato nanje prišiti, jaz znam. Glejte, kako sem svoje dobro okrpal!“

Še več takega je Krjavelj pravil, preden sta pri-

(nadaljevanje in konec na strani 33)

med
nami
po
evropi

anglija

Ko je prišel naš novi duhovnik v London, mu je nekdo od naših rojakov rekel: „Odslej bo verjetno Vaše največje dušnopastirsko opravilo

Škofov delegat Janez nam je prinesel v London polno dobre volje in veselega razpoloženja.

med nami hoditi za pogrebi in nas pokopavati — postarali smo se; znanamev, ki bi še znali in govorili slovensko, pa skoraj ni.“ No, pa se mora reči, da to ni čisto tako. V nedeljo, 31. januarja, smo obhajali tudi *slovenski krst* v cerkvi na Midland Road v Bedfordu. Krstili smo deklico Hannah Natalijo Frančiško, hčerko Frančka in Tatjane (roj. Dernulc) Rožman. Hannah, ki se je Frančku in Tatjani rodila kot božično darilo, je že drugi otrok njune družinice in skupaj, s komaj dveletnim Danijelom, ki ima sestrico zelo rad, spadata že k tretji generaciji Slovencev v Angliji. Ko družinama Rožman in Dernulc čestitamo in kličemo božjega blagoslova na mlado družino, prosimo dobrega Boga, da bi naklonil slovenski katoliški misiji še veliko takih mladih in zavednih slovenskih družin.

V soboto, dne 6. februarja, smo imeli v Bedfordu *slovensko mašo z misijonsko tombolo*, ker je nismo mogli imeti na samo misijonsko nedeljo v oktobru zaradi težav v zamenjavi vodstva naše misije. Pa kljub temu so naši dobri misijonski sodelavci in prijatelji misijonov tudi za leto 1987 poslali Gabrijeli za misijonski sklad: Franc Lapajna £ 60, Anton Žle £ 15, Jože Grčar (sedaj že pokojni) £ 30, Mirko Kravos £ 10, Nada Sekolec £ 20, Izidor Škaper £ 10, Milka Przybyslawska £ 20 in Gabrijela Rehberger £ 15. Skupaj je bilo poslanih za misijone č. sestri Rozaliji Šmalc v Pariz £ 180. Rezultat februarске misijonske tombole pa bomo objavili v prihodnji številki NL.

Pokojni Jože Grčar iz Haslingdena, ljubljeni mož Marije (roj. Žlè) Grčar, in oče Marte, Marije in Jožeta, ki je s tega sveta odšel dne 30. decembra 1987 v starosti 72 let.

Naš župnik Stane nam je še pred pepelnico poslal lepo postno in velikonočno pismo, ki bo od sedaj nosilo ime: Bogoslužna sporočila Slovencev v Veliki Britaniji in ga bomo prejeli najmanj dva- do trikrat na leto (nujno pa za božič in veliko noč). V njem je vabilo k slovenski maši, ki bi ga radi objavili v Naši luči, ker se včasih zgodi, da kdo pisma ne prejme zaradi zataknitve na pošti ali v misijonski kartoteki. Naša srečanja v postnem in velikonočnem času bodo sledila takole:

ABERDARE v soboto, 5. marca, ob 10.30 dopoldan; **BARGOED** v soboto, 5. marca, ob 4. uri popoldan; **LONDON** v nedeljo, 13. marca, ob 5. uri popoldan. Na veliko soboto, 2. aprila, ob 3. uri popoldan bo v Londonu tudi blagoslov velikonočnih jedil. **CHAPEL END** v soboto, 19. marca (praznik sv. Jožefa), ob 4. uri popoldan; **DERBY** v nedeljo, 20. marca, ob 3. uri popoldan; **ROTHWELL** v soboto, 26. marca, ob 4. uri popoldan; **KEIGHLEY** v nedeljo, 27. marca, ob 3. uri popoldan; **BEDFORD** na veliko soboto, 2. aprila, ob 6. uri popoldan (na Midland Rd.); **ROCHDALE** na veliko noč, 3. aprila, ob 3. uri popoldan (v Beechwoodu).

Spoved bo po vseh krajih vsaj eno uro pred mašo. Za obisk bolni-

kov pa duhovnik želi, da ga obvesti-
mo pred obiskom v določenem kra-
ju zaradi razporeditve s časom.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Čas beži! Iz pustnega
smo prešli v postni čas; čas, v kate-
rem naj bi šli vase in se spreobrnili,
se očistili grehov in napak, ki so
nam zasenčili našo duhovnost. Tudi
na post, na odpoved ne smemo po-
zabiti. Če je že zmernost v jedi, pi-
jači, pri tobaku težka, koliko bolj
odpovedi na duhovnem področju:
slaba družba, neprimerno branje,
obvladanje svojih čutov, obvlado-
vanje pregrešnih nagnjenj. Vse to
Kristus od nas zahteva: „Ako se ne
odpoveste samim sebi, ne morete
biti božji otroci!“ Na prvo postno
nedeljo smo se dali v znamenju po-
kore potresti s pepelom. S tem smo
rekli svoj DA k pokori, k zatajeva-
nju. Če bomo šli s Kristusom skozi
post, bomo dobro pripravljene doži-
velo veliko noč.

Že sedaj opozarjam, da bomo
imeli *vstajenjsko bogoslužje* na veli-
ko soboto v uršulinski cerkvi na
Landstraße in sicer ob pol osmih
zvečer. Na samo veliko noč pa spet
pri karmeličankah ob pol desetih
dopoldne. Obakrat bo blagoslov ve-
likonočnih jedil. Po maši bo spet
AGAPE v župnijskem centru. Vsi ro-
jaki iz Linza in okolice, ki ne boste
šli domov, iskreno povabljeni!

V našem centru je bilo življenje
kar živahno. Najprej smo na sam
god sv. Antona Puščavnika *slavili*
godova našega organista g. Antona
Zoreta in g. Häuschena iz Wolferna
pri Steyrju.

Na prvo februarско nedeljo smo
imeli *pustovanje*. G. Zlatko je igral
na harmoniko. G. Sadl mu ni mogel
pomagati, ker si je pri delu poško-
doval prste na roki. Tako veselo ni
bilo kakor nekdanj. Misijonal sam je
prestar za take prireditve. Tisti, ki
so včasih poskrbeli za zabavo, so
tudi že bolj v letih in z leti je odšla

hudomušnost. Mladi so pa nekam
pasivni. Želijo, da se jim vse prine-
se „na krožniku“, kakor so naučeni
iz diskotek. Za zdravo zabavo imajo
premalo prizadevnosti in izvirnosti.
Človek ima vtis, da je slov. kat. Mi-
sija v 21 letih z misijonalom postala
starček.

Na pustno nedeljo pa smo ob-
hajali tudi rojstni dan g. Leona Hu-
marja in rojstni dan g. Janeza Zore-
ta. Zadnji je obhajal 25-letnico živ-
ljenja. Seveda so slavljenci plačali
vse, kar smo popili in tudi nekaj je-
dače. Lepa hvala vsem.

V aprilu bomo v centru obhajali
80-letnico g. Ivana Tkalca iz Lipe v
Prekmurju in *50-letnico* g. Stanka
Duhaniča, ki je veliko let upravljal
naše središče v Zollamtstraße in
potem v Hafnerstraße. On je pa
pravi Štajerc, doma iz Kozjanskega.
Takatr bo pa gotovo spet veselo,
saj bodo prišli sorodniki iz Sloveni-
je, ki nas bodo poživilii. Že sedaj
slavljencema: Bog ju živi!

SALZBURŠKA

SALZBURG — Januarska maša
je bila še kar dobro obiskana.
Predvsem smo bili veseli študentov,
ki so sooblikovali bogoslužje. Le
škoda, da po maši nismo mogli dalj
časa skupaj ostati, ker nimamo pra-
vega prostora za zbiranje. Pred za-
kristijo stali se pa tudi naveličamo.
Ves februar so študentje na počitni-
cah, čeprav so semestralne počitni-
ce bolj namenjene poglobljenemu
študiju kakor pa počitku. Seveda jih
pri februarški maši ni bilo.

TENNECK — Če je bila druga ne-
delja v januarja kar pomladna, je bi-
la pa februarška zimska. Sneg je
pokrival ravnino in planjave. Ko je
misijonal čakal na vernike, se je
malo sprehodil in se razgledal. Ne-
popisljivo lep je pogled zadaj za cerk-
vijo: cerkvica na sneženi planji, za-
daj v soncu žareče Teneško pogor-
je, deloma skalnato, deloma v sne-
gu. Pustna nedelja je bila, pa nas je
bilo spet par manj. Zato velja še le-
pša hvala vsem tistim, ki zvesto pri-
hajajo k sv. mašam, da se Bogu
zahvalijo, pa tudi izseljenskega du-
hovnika razveselijo.

PREDARLSKA

*Maša z ritmičnim petjem v Wol-
furtu.* — Prvo nedeljo februarja smo
imeli skupno mašo z ritmičnim pet-
jem v kapeli v Wolfurtu, kjer se zbi-
ramo Slovenci enkrat mesečno k
bogoslужju.

Vas je zelo razpotegnjena. Žup-
nijska cerkev je na skrajnem sever-
nem koncu. Za starejše in slabotne
farane je pot zelo dolga in naporna.
Sicer vozi avtobus k cerkvi in nazaj,
pa vendar je do kapele lažje priti.
Zato se nam radi pridružijo vsako
prvo nedeljo v mesecu. Bogoslužje
je deloma tudi v nemškem jeziku.
Navdušeni pa so predvsem nad slo-
venskim petjem.

Tokrat pa je bila maša z ritmič-
nim petjem. Pripravili smo jim raz-
pored pesmi in prevod, da so lažje
sledili in doumeli vsebino. Med be-
rili in za konec sta bili nemški po-
pevki, ostale pa v našem jeziku. Za
uvod je bila pesem: Pesem vesela
naj Gospoda slavi. Za darovanje:
Ko roža sredi jase ponuja sladki
med. Najbolj pa so prisluhnili pes-
mi po obhajilu: V viharini noči. Za
lepo doživetje in petje so bili pevci
nagrajeni s ploskanjem.

Zboru in organistu pristrčna zah-
vala za trud in delo.

Še lepše bi bilo, ko bi se nam pri-
družili še drugi. Vabimo mladino in
tiste, ki imate dober glas, da pristo-
pite v naše vrste. S petjem poživilja-
mo naša srečanja in dokazujemo,
da smo enakovredni drugim nardo-
m.

V prejšnji številki Naše luči smo
poročali, da je kapela v Hohenemsu
za novo leto gorela. Zato smo mo-
rali za čas, dokler ne bo kapela po-
pravljenjena, poiskati drugo kapelo,
kjer se bomo zbirali k maši vsako
četrtro soboto v mesecu.

Kapelo smo dobili v novem Al-
tersheimu nasproti železniške po-
staje, v kateri smo se januarja prvič
zbrali. Je zelo lepa, domača in povr-
hu še prijetno topla, kar je v zimskih
mesecih zelo ugodno. Prav lepo va-
bimo vse Slovence v Hohenemsu in
bližnji okolici, da pridete k sloven-
skim svetim mašam na četrto sobo-
to vsak mesec.

belgija

OB 40-LETNICI ŽUPNIKOVANJA G. VINKA ŽAKLJA

„Slavljenec, Ti bod' pozdravljen, od Boga si bil poslan!“ je zazvenela pesem, ki so jo pevci mešanega zbora Slomšek zapeli ob začetku slovenske maše na tretjo nedeljo v januarju na čast g. Vinku Žaklju, ko je pristopil k oltarju. Našemu župniku so s tem poskrbeli skromno presenečenje pevci društva Slomšek, najmlajši, ki hodijo v Slomškovo Biba šolo, folklorna skupina Vesela mladina, in mnogi Slovenci, ki redno hodijo k slovenski maši.

17. januarja je bilo ravno 40 let, ko je g. Žakelj prvokrat bral mašo za Slovence na našem področju; letos bo pa praznoval tudi 70 let življenja.

Čeprav bodo Slovenci v belgijskem Limburgu, Holandiji, pa tudi Slovenci in Hrvati s področja Liège kasneje slavili omenjeni obletnici, se nam je mladim Slovincem zdelo prav, da se ga spomnimo prav na tretjo nedeljo v mesecu. Nobeden od mladih ni doživel trenutka, ko je prišel g. Žakelj med nas. Vsi pa vemo, da mu je mladina posebno pri srcu. Včasih je peljal mlade pevce na taborjenje, pozneje je vodil v društvu slovensko šolo, iz katere je

zrastla Vesela mladina, in ponovno je že izrazil veselje nad našimi najmlajšimi iz „Biba šole“.

V začetku omenjene maše so najmlajši izročili slavljenцу rože in svečo. Pevci so vso mašo peli. Slomšek, pevci, Vesela mladina in Biba šola so v prošnjah izrazili čestitke in prošnjo k Bogu za pomoč, da bi tudi mladi kot močni kristjani ohranili v tujini slovensko besedo.

P. C.

LIMBURG-LIÈGE

Zadnjo nedeljo v januarju smo v Eisdu imeli *Dan bratstva* med številnimi narodi, ki živijo na tem področju. Na odru so nastopale različne skupine s petjem in plesom. G. Polde Cverle je v imenu Vesele mladine nastopajoče spremljal z našimi melodijami. Ga. Anica Varzak-Kos je ob sodelovanju številnih naših gospa iz Limburga v imenu Slomška pripravila našo stojnico s poticami in pijačo. Zanimiv dan! V dvorani je bilo čez 2500 ljudi in vsi so bili veselo razpoloženi. Krajevni časopis je poročal, da je po programu na odru pri slovenski stojnici spontano zadonela slovenska pesem.

Iskrena zahvala vsem, ki so kakorkoli sodelovali!

Naš dom: Med tiskanjem te Naše luči smo v Zwartbergu slovesno odprli Naš dom. Za marljive graditelje je to velik dan. Njihove sanje in želje: imeti svoj Dom, so se uresničile. Prvi del svojega poslanstva so opravili z odličnim uspehom. Vsi

VLJUDNO VABIMO

na slovesnost društva Slomšek iz belgijskega Limburga na čast g. Vinku Žaklju ob 40-letnici njegovega župnikovanja v Belgiji in Holandiji. Slovesnost bo v soboto, 9. aprila. Ob 16. uri bo v farni cerkvi Sv. Barbare v Eisden-Cité (Maasmechelen) služba božja, ob 17. uri pa v sosednji dvorani Casino sprejem in program.

Prav bo, če se Slovenci iz Belgije, Nizozemske in Nemčije slavja udeležimo v čim večjem številu, da se slavljenцу zahvalimo za njegovo dolgoletno dušnopastirsko delo med nami.

Prisrčno vabljeni!

Društvo Slomšek

jim moramo iskreno čestitati. Delu čast in priznanje!

Toda ne delajmo si utvar! Nas vse čaka še večje in težje poslanstvo. Tej stavbi moramo vdihniti dušo. To pa moremo doseči samo z RESNIČNIM KULTURNIM DELOVANJEM, z zrelo in odgovorno VKLJUČITVIJO v že obstoječe narodno, kulturno, družbeno, vzgojno in družabno delovanje med Slovenci v Limburgu. Do-

Po slavnostni maši so se udeleženci zbrali pred cerkvijo.

bro moramo vedeti, kaj smo in kaj hočemo, vedeti tudi, KAKO kaj hočemo. Na noben način bi ne smeli DROBITI svojih šibkih sil. Imamo zelo lepe reči, ki bi jih vsi morali ščititi kot punčico v očesu. Kljub najboljši volji večine smo obsojeni na plavanje proti toku... Kako je z našo mladino? Kaj naša mladina misli o idealih, ki so nam sveti? Kdo se bo žrtvoval za naše ideale čez 10 let?

Problemov brez števila!

Rojaki, kar ste napravili je junaštvo, a samo trenutno junaštvo. Če pa hočemo, da bo Dom res služil slovenskim idealom, slovenski kulturi in našemu krščanstvu, pa potrebujemo TRAJNEGA junaštva.

Za tako trajno junaštvo pa se moramo korenito SPREOBRNITI. Postati moramo drugačni, boljši, bolj zavedni, bolj solidarni s slovenskim ljudstvom, bolj zavzeti za slovensko kulturo.

Lepih zgledov nam ne manjka. Imamo jih v svojih vrstah. Prvi med njimi pa je še vedno ranjki Štefan Rogelj, naš bivši pevovodja in do skrajnosti požrtvovalen učitelj naše mladine.

Zapišimo si globoko v svoja srca, ljudje božji, Naš dom in ostale naše ustanove more reševati in jih držati nad vodo samo TRAJNO JUNAŠTVO, TRAJNA ZVESTOBA našemu poslanstvu kot ljudje, kot Slovenci in kot kristjani, kar pa se poraja samo iz velike LJUBEZNI do naših svetinj in iz vztrajne molitve.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Pa še nekaj novic iz tega konca Belgije:

V družini Skok-Tavčar v Hornu se je 14. 12. 1987 rodila hčerka-prvorojenka, ki so ji dali ime Amelie. Krstil jo bo izs. duhovnik na velikonočni ponedeljek, 4. aprila. Tudi v družini Legat-Brgoč iz Boussu, se je 27. 12. 1987 rodila hčerka-prvorojenka, po imenu Veronique. Obema srečnima družinama tudi naše čestitke!

V Bruslju je končal svojo življenjsko pot g. Franc Kosec, ki je dolga leta opravljal službo taksista

Pok. Franc Kosec iz Bruslja

in so ga vsi rojaki in rojakinje poznali in čislali. Ob njegovi smrti 19. 1. 1988 smo se šele zavedali vsi, da smo izgubili iskrenega prijatelja. Sicer se je zdelo, da bo zahrbtno bolezen premagal — zato je bil večkrat v bolnici Erasme, pa je vsled notranje krvavitve podlegel.

Pok. Franc se je rodil 6. 2. 1922 v vasi Dobravice pri Metliki. Bil je vesele narave, rad je imel petje in domačo družbo. Ko so ustanovili leta 1974 pevski zbor Simon Gregorčič v Bruslju, je bil zraven. Par let kasneje pa je bil eden glavnih pobudnikov za ustanovitev Slovenskega kluba Dr. France Prešeren v Bruslju, kateremu je dolga leta predsedoval. Rad je prihajal tudi v Gilly, Charleroi na Slovensko prireditve-veselico, dokler mu je zdravje dopuščalo. Z izs. duhovnikom sta si bila dobra in iskrena prijatelja, od leta 1960 naprej... Pri pogrebni sveti maši 25. 1. 1988 so mu pevci zapeli tisto lepo pesem Gozdnič je že zelen in vsem navzočim so prišle solze v oči... Priporočimo ga Bogu, v katerega je trdno veroval in ohranimo ga v lepem spominu. Njegovi ženi ge. Mihaeli Erman, sinu Franciju in hčerki Zlatki ter ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje!

francija

Pariz, kje je tvoj zaklad?

„Slovenci so najbolj zapadni slovenski narod. Prebivajo v severni

Jugoslaviji, na Koroškem v Avstriji, v tržaški in goriški pokrajini v Italiji. Skozi 1200 let je krščanstvo oblikovalo in ohranjalo kulturo slovenskega naroda, ki se je v svoji zgodovini moral neprestano boriti za svojo identiteto, za svoj obstanek in svobodo. Za časa Napoleona so Slovenci prišli v tesen stik s Francozi in to povezanost še danes izpričujejo številni slovenski izseljenci v Franciji.“

Tako so Slovence predstavili v nedeljo, 14. februarja, v najmodernejši športni dvorani Bercy v Parizu, kjer se je zbralo čez 10.000 veroučne mladine s svojimi družinami in učitelji.

Srečanje je bilo pod geslom: „PARIZ, KJE JE TVOJ ZAKLAD?“

Od enajstih dopoldne do petih zvečer je trajalo srečanje in nihče se ni dolgočasil. Pariški kardinal Lustiger, ki je bil ves dan v Bercyju, je na začetku pozdravil desettisočo množico, poudaril, da so za starše otroci največji zaklad, in obenem prebral papeževo pismo, kjer sveti oče poziva odrasle, naj v veselju posredujejo mladim zaklad, ki so ga sami prejeli pri krstu: vero.

Vrstilo se je mogočeno petje ruskega cerkvenega zbora, nastopi raznih pevskih in plesnih skupin, igre, godba republikanske garde, gasilci, ki so s svojimi atletskimi nastopi naravnost očarali publiko in tako še bolj poudarili svoje geslo: Rešiti ali propasti. Prišel je tudi častitljivi abbé Pierre, ki skrbi za najbolj revne in, ki je mladim in vsem zaupal življenjsko resnico: „Dà, človek je lahko srečen, toda nikdar ni srečen brez drugih.“ Z znano pevko Mireille Mathieu se je deset tisoč grl pridružilo njeni popevki: Tisoč golobčkov za mir. Tudi ni manjkalo dobrih domislic in klovnov.

Veličastna je bila scenična igra, ki je trajala skoro dve uri in ki je predstavila glavne mejnike Marijinega življenja, kakor ga je doživljalo v svoji dolgi zgodovini pariško velemesto in njegovo prebivalstvo.

Z godbo so nastopili tudi Nemci, s plesi Portugalci, s pesmijo pa poljski otroci.

Pariški Slovenci smo bili na srečanju v lepem številu častno zastozo-

Pariški kardinal Lustiger pozdravlja slovensko skupino v Bercyju.

Del slovenske skupine v Bercyju.

pani in smo aktivno sodelovali. Mladinski ansambel „Samorastniki“, vsi v slovenskih narodnih nošah in obdani od ostalih slovenskih narodnih noš, je dovršeno zaigral in zapel dve slovenski narodni pesmi. Pa tudi 4-metrski prapor slovenske pariške misije, ki ga je posebej za to slovesnost pripravila naša akademska slikarka ga. Marjanca Savinšek in ki ga je nosil g. Janez Ložar obdan od svojih otrok (vsi v narodnih nošah), je vzbujal pozornost v morju drugih praporov. Za „Samorastnike“, ki so se za ta dan skrbno pripravili, je bil ta nastop velikega pomena, saj so prvič nastopili pred tujim občinstvom, pred desettisočglavo množico in to v eni

največjih evropskih dvoran (kar je zgodovinsko tudi za Slovence sploh!)

Srečanje se je zaključilo z mašo, kjer je somaševalo čez 150 duhovnikov (med njimi dva slovenska); oltarna miza je bila razporejena v obliki križa na osrednjem igrišču. V svoji homiliji je kardinal Lustiger poudaril: „Zaklad Pariza smo mi vsi in milijoni ljudi, ki živijo okoli nas. Zaklad smo eni in drugi, eni za druge.“

Pri številnih slovenskih udeležencih je to veličastno srečanje vzbudilo najgloblji odmev in pustilo nepozabljivi vtis, pri mladih in pri odraslih. Ne samo ponos, da smo Slovenci tudi v taki množici in na takem mestu znali dostojno pokazati svojo aktivno prisotnost, temveč predvsem, ker smo se eni in drugi z veseljem zavedli, da nismo sami, ki

verujemo v Kristusa, in ker smo se vsi ob vprašanju: „Pariz, kje je tvoj zaklad?“ sami morali vprašati, kje so biseri naše Slovenije, doma in po svetu, in kaj napravimo, da bi ti biseri blesteli v našem življenju. Na to zadnje vprašanje bomo odgovarjali s svojim življenjem.

Pustimo zaključno besedo eni naših družinskih mater, ki je takole doživela srečanje v Bercyju:

„Večtisočglava množica pisanih barv se je zbrala, prepevala in molila v Bercyju. Mogočen aplavz kardinalu Lustigerju, ki je v pozdravnem govoru povedal smisel srečanja in prebral pismo papeža. Sledil je program, med katerim so bili lepo zastopani tudi naši „Samorastniki“ in

„Samorastniki“ nastopajo na srečanju v Parizu (vse slike Philippe Llanes)

naša slovenska misija s praporom. L'abbé Pierre nas je presenetil s svojo ponižnostjo in s svojim življenjskim navodilom. Višek srečanja pa je bila evharistična daritev. V teku dneva se je nanizalo vse: umetnost, glasba, ples, pesem, smeh, lepota, zgodovina in vse se je združilo v večni LEPOTI IN LJUBEZNI“.

pnč

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Za aparat za našega misijonarja Jožeta Šömena v Zairu je bilo zbranih 2000 F. Vsem darovalcem iskreni Bog plačaj!

V postnem času, ki smo ga začeli s pepelnico, nas Cerkev vabi, da bi se tudi v času, ko vse drvi samo za uživanjem, znali čemu odpovedati in kaj več žrtvovati za naše skupne potrebe. In da bi se zlasti resno vprašali, kaj pomeni za naše duhovno življenje Kristusovo odrešenje. Velikonočna obnova in obredi velikega tedna nam v tej smeri lahko veliko pomagajo.

Na cvetno nedeljo, 27. marca, se bomo ob treh popoldne zbrali v dvorani za nagovor in razgovor o smislu našega verskega življenja, ob petih pa bo v cerkvi bogoslužje cvetne nedelje,

posebej za mlade bo razgovor na cvetno nedeljo popoldne ob treh v Domu,

na veliki četrtek in veliki petek, 31. marca in 1. aprila, bo nagovor in razgovor ob osmih zvečer, ob devetih bogoslužje velikega tedna,

na veliko soboto, 2. aprila, bo nagovor in razgovor ob sedmih zvečer, ob osmih velikonočno bogoslužje in blagoslov velikonočnih jedi,

na veliko noč, 3. aprila, ob petih popoldne praznovanje velike noči.

Vsakokrat tudi priložnost za zakrament sprave (spovedi).

Gospod kliče vsakega izmed nas, kliče nas vse!

MELUN (Seine-et-Marne)

V marcu bo skupna maša prvo nedeljo, 6. 3., ob devetih dopoldne v poljski cerkvi v Dammarie.

LA MACHINE (Lièvre)

V nedeljo, 20. marca, bo skupna maša ob pol desetih dopoldne.

LOIRET

Na velikonočni (vüzemski) pone-deljek, 4. aprila, bomo *skupaj praznovali veliko noč* v Chilleursu. Maša bo ob pol enajstih dopoldne, eno uro pred mašo priložnost za zakrament sprave.

ST. JEAN D'ANGELY (Charente Maritime)

Mesca novembra lanskega leta sta praznovala zlato poroko Barbara in Georges Soullard. Gospa Barbara je bila rojena leta 1916 v družini Tomec, v Premurju v vasi Lipa. V Francijo je prišla leta 1936 in se naslednje leto tukaj poročila. Ob tem praznovanju jima čestitajo najprej hčerka Bernardete, sinova Bernard in Andrej, sestra Ančka Tomec ter vsi številni prijatelji in znanci, z vročo željo in molitvijo, da bi jima ne manjkala božja pomoč v težavah, ki jih imata z zdravjem, gospa Barbara zlasti z očmi.

EPERNAY in okolica

Na cvetno nedeljo, 27. marca, bo ob pol petih popoldne slovenska maša. Rojaki od blizu in daleč ste k udeležbi vljudno vabljeni.

FREYMING-MERLEBACH

● *Obisk papeževnega posebnega odposlanca pri Svetu evropskega parlamenta v Strassbourgu.* — 17. januarja nas je obiskal msgr. Luigi Bressan, papežev posebni odposlanec pri Svetu evropskega parlamenta. Ob 10. uri je vodil slovesno evharistijo, ob 11.30 pa se je pri aperitivu seznanil z zastopniki mesta Freyming-Merlebach, s tajnikom Zeisom, ki je zastopal deželnega poslanca Charlesa Metzingerja, s predsednikom prijateljev slovenske katoliške misije g. Maucem in drugimi verskimi ter društvenimi predstavniki. Pred kosilom, kateremu je prisostvovalo 140 naših ljudi, je predstavnik občine Merlebach orisal dobre odnose in prijateljske stike, ki jih imajo s slovenskim cen-

Barbara in Georges Soullard ob praznovanju njune zlate poroke (St. Jean d'Angély, Francija)

trom v Merlebachu, z delom, ki se nadaljuje na podlagi temeljev, ki jih je postavil msgr. Stanko Grims. Med kosilom je vladalo domače sproščeno vzdušje. Ob 15. uri je imel msgr. Bressan med popoldanskim češčenjem Marijin nagovor in posvetil v tem Marijinem letu našo slovensko skupnost nebeški Materi. Pred blagoslovom z Najsvetejšim je pevski zbor Slomšek z orkestrom izvedel slovensko pastoralo, ki jo je skomponiral g. Emil Šinkovec. Po litanijah, katerim je prisostvovala polna kapela ljudi, je msgr. Bressan vsakemu podelil papežovo podobico in se ob kavi pogovarjal o življenju naših izseljencev. Po osebnem razgovoru z g. Kaminom se je v diplomatskem avtomobilu odpeljal proti Strassbourgu.

Msgr. Luigi Bressan je bil gost meseca. Obogatil nas je duhovno in marsikaj spodbujajočega podal za našo duhovno rast in utrdil korenine našega verskega izročila. V mesecu februarju bo gost meseca Joseph Jost, odgovorni kurat treh gimnazij v Sarreguemesu, 20. marca pa škofov odposlanec za mladino iz Metza Marc Stenger. Vsi ste na te dneve še na poseben način vljudno vabljeni.

● *Gradnja stranske kapele brezjanske Matere božje.* — Naši marji-

Miklavž je obdaril vse pridne otroke Slovenske misije.

ljenjski poti. Za njihov zgled se jim zahvaljujemo in izrekamo čestitke.

PAS-DE-CALAIS IN NORD

vi delavci so v rekordnem času že pred božičnimi prazniki sezidali temelje in ploščad stranske kapele brezjanske Matere božje v povečavo obstoječe kapele sv. Jožefa. V prihodnjih tednih bodo izvršili še zadnja dela notranje izboljšave in barvanja. Za vse ure prostovoljnega dela iskrena zahvala.

Trpljenje je stalni spremljevalec našega življenja. Ne moremo se mu izogniti, ne mu ubežati. Postni čas nas spominja, da ga je bil tudi Jezus deležen. Po njem je postal blizu vsakemu trpečemu človeku. Postal je moč in rešitev našim križem in težavam. V postnem času izročimo vse trpljenje Križanemu, da se bo naše življenje napolnilo z njegovo odrešujočo milostjo.

● *Zlati poroki.* — 27. februarja bosta v Bruchu slavila zlato poroko Rudi in Erna Benkovič, 5. marca pa v kapeli sv. Jožefa v Merlebachu Ladislav in Marija Sobus. Obema paroma želimo veliko vztrajnosti in poguma pri nadaljnji skupni živ-

Z duhovnimi obnovami se bomo pripravili na praznik vstajenja: 6. marca ob 17. uri v Tourcoingu v kapeli Pomočnic vernih duš, rue Austerlitz. — 19. marca ob 17. uri v Vendin-le-Vieilu. — 20. marca ob

16. uri v Armentierresu. — 26. marca ob 19. uri v Carnierresu. — 27. marca ob 16. uri v Croisillesu.

Obredi velikega tedna bodo na veliki četrtek in veliki petek v Bruayu ob 17. uri, v Lievinu ob 19. uri, v Mericourt pa na veliki petek ob 14. uri.

Blagoslov jedil na veliko soboto bo v Mericourt ob 11. uri, v Lievinu ob 12. uri, v Bruayu v cerkvi sv. Barbare pa ob 13. uri.

Velikonočna vigilija bo v Bruayu ob 17. uri, v Lievinu pa ob 19. uri.

Na veliko noč bodo maše po nedeljskem redu. Na velikonočni ponedeljek bo ob 11. uri v Le Mesnil Guillaume sv. maša za vse iz okolice Lisieuxa.

Vstanimo s Kristusom v dobri skesani osebni spovedi.

V bolnici v Lensu nas je v svojem 81. letu življenja *zapustila* ga. Angela Konže roj. Čuješ. Dobra mati, babica in prababica je potrpežljivo nosila križe življenja in zlasti zadnje bolezni. Veliko rojakov in prijateljev jo je 12. januarja spremilo na zadnji poti v cerkvi sv. Avguština v Vendin-le-Vieilu.

V svojem 64. letu življenja je 19. januarja *preminula* v Lensu ga. Olga Zupančič, roj. Kurent. Pokopana je bila na pokopališču Lens-Est 22. januarja.

V Bruay-en-Artoisu je 23. januarja v svojem 77. letu *odšla* v večnost gdč. Angela Per, sestra nepozabnega organista Franca Pera. Številni

Sproščen pogovor msgr. Luigija Bressana, pa-peževega odposlanca pri Svetu evropskega parlamenta, 17. januarja.

Pok. organist Anton Rebolj

*Pok. Angela Konže,
roj. Čuješ*

rojaki in domačini so se 26. januarja udeležili pogrebne maše v cerkvi sv. Jožefa.

Naj se pokojnice odpočijejo v Gospodu. Vsem svojcem naše sožalje.

nemčija

STUTTGART-okolica

Novoletna napitnica in film. — Tudi letošnje leto je naša skupnost odprla z dvignjenimi kozarci. V nedeljo, 10. januarja, smo napolnili dvorano pri cerkvi sv. Konrada, da na tradicionalni način nazdravimo drug drugemu ob vstopu v novo leto. Ob tej priliki smo gledali tudi filmski prikaz o gradnji in blagoslovitvi votivne kapele v Kraljevcih na Štajerskem. Domajnkov oče se je namreč zaobljubil, da bo postavil na svojem travniku kapelo, če se bo iz vojne srečno vrnil. To se je tudi zgodilo in ostal je mož beseda. Ob navzočnosti velikega števila krajanov so to kapelo v nedeljo, 1. septembra 1985, slovesno blagoslovili. S filmsko kamero je bil navzoč sin Jože, ki dela v Nemčiji in nam je film predvajal.

Na pustni zabavi vse veselo. — V nedeljo, 31. januarja, smo praznovali v Esslingenu 21. pustno zabavo. Navzočih je bilo veliko ljudi tako pri bogoslužju kot na zabavnem delu prireditve v Neckarhalle. Pevski zbor Domači zvon, ki obstaja že 20

let, je to pot povsem oblikoval pevski del svete maše v cerkvi sv. Elizabete in nastopil je tudi v dvorani, kjer je žel močno ploskanje zbranih rojakov. Med veselo družbo ob godbi, petju, tomboli in tekmovalnih igrah s pihanjem balončkov se je letos vmešala tudi pristna maškara iz Ptuijskega polja. Z zvonci in plesnimi skoki je zabavala staro in mlado. Seveda smo ji priznali prvo oceno med navzočimi šemami.

Posebnost naših prireditev je tudi v tem, da so povezane z dobrotelnostjo. Celotno nabirko pri maši (320,— DM) smo odposlali akciji Misereor za lačne in revne po svetu. Ob dobička v dvorani pa smo namenili 800,— DM nakupu zdravil za slovenski misijon na Madagaskarju.

Slovensko-nemško prijateljstvo v Oberstenfeldu. — V znamenje med-

Narodne noše vselej poživijo slovesnosti. Za birmo 19. junija letos se bodo z njimi predstavili številni mladinci v Stuttgartu. Noše, ki naj kaj predstavljajo, morajo biti res v slogu tradicije in ne le površno krojene.

Slovenski mladinci in šolarji med velikonočnimi počitnicami lani v Tirolih. Take idile se spleča naužiti! Letos bodo šli na kolonijo v tednu po binškoštih.

Moški zbor Domači zvon, ki ga vodi organist Damjan Jejčič, je lani praznoval 20-letnico obstoja. Ob tej priliki je zbor izdal kaseto slovenskih pesmi.

sebojnega razumevanja smo v nedeljo, 24. januarja, praznovali skupno bogoslužje z nemškimi rojaki v Oberstenfeldu. Pri dobro obiskani maši smo slišali tudi slovensko besedo po berilu in pesmih, zahvali nemški fari za gostoljubnost in po dobrih željah za novo leto. Po maši smo se na kegljišču pomerili v tovrstni športni zmogljivosti. Pri tem smo ugotovili, da krajevni nemški župnik dobro keglja.

Pozdravi in zahvala iz Indije. — Sprejeli smo pismo indijskega lans-

kega novomašnika, katerega je naša skupnost podpirala med študijem. „Župnija, v kateri delujem, ima 11 postojank. Večina katoličanov pripada kaki kasti ali plemenu. Vsi so zelo revni. V župniji je državna šola in v eni od vasi imamo zdravstveni dom. Mnogo ljudi sprejme krščansko vero...“, tako je zapisal v pismu pred lanskim božičem mladi duhovnik Sojan Varhese-Vadakkettam. Hvaležno se spominja vseh slovenskih dobrotnikov na Württembergem in jih lepo pozdravlja.

3 žalostni slovesi. — Januarja letos smo v naši slovenski skupnosti kar trikrat žalovali. V štirih tednih trije mrtvi rojaki, kaj takega med nami še ni bilo! Smrt je brezobzirno kosila. Le kaj je hotela povedati nam, ki smo še v polnosti življenja?

Ko je Stanko Bukovšek iz Stuttgarta praznoval srečanje z Abrahamom, mu je tudi žena Angelca nazdravila. Gospod Stanko je doma iz Kabloja na Štajerskem, gospa Angelca pa na Opčinah pri Trstu.

V Geislingen/Steige se je s posegom božje dekle rešila nadaljnega trpljenja rojakinja Marica Majeršič, rojena pred 48 leti v Hotovljah nad Škofjo Loko. Zadnji dve leti jo je popolna mrtvoudnost priklenila na posteljo. Ob negi bolniške sestre, ki jo je vsak dan obiskovala, ob sotrpiljenju moža Jakoba in 11-letne hčerke Veronike je dočkala 24. januar, ko jo je Bog odpoklical iz tega sveta. Pred prevozom njenega trupla v domovino (počivala bo na pokopališču v Trziču na Gorenjskem) se je ob krsti v cerkvi sv. Marije zbralo okrog 50 slovenskih, hrvaških in nemških rojakov, kjer smo opravili poslovlilno bogoslužje. Ob krsti je bil položen tudi šopek nageljnov v poslovlilno pozdrav naše verske skupnosti, katere članica je bila.

V Forchtenbergu je 11. januarja umrl 30-letni rojak Anton Masarič, oče treh otrok, rojen v Polenšaku. Za raka na črevesju se je zdravil v bolnici v Öhringenu in v Bad Künzellau, a pomoči ni bilo več. Pokopali so ga v Forchtenbergu. Rojaki iz okolice so se nanj posebno spomnili pri slovenski maši v soboto, 14. februarja.

V Stuttgartu je pri prometni nesreči izgubil življenje 19-letni slovenski fant Dušan Ivanšek, rojen v Stuttgartu. Ravno kar je zaključil učno dobo za mehanikarja in čakal na prejem diplome. Ko se je v soboto, 23. januarja, s tremi kolegi vračal iz diskoteke v Ditingenu, je prišlo do prometne nesreče, pri kateri so izgubili življenje vsi štirje fantje. Pozneje je umrl tudi taksist, ki je bil pri nesreči soudeležen.

Žalujemo za pokojniki naše iskreno sožalje. Mrtvim večni mir in pokoj.

FRANKFURT

Prav na pustno soboto smo imeli letos *pustovanje*. Čez 200 se nas je ob 19.30 zbralo v dvorani na Holbeinstr. Precej se jih je tudi maskiralo in tri najlepše maske smo nagradili. Za dobro razpoloženje oz. ples je poskrbel ansambel Mura. Kot vedno so naši stalni sodelavci pridno pomagali, da nihče ni trpel

lakote (na razpolago so bile klobase in seveda tudi krofov ni manjkalo) ali žeje. Pa tudi po zaključku — bilo je to ob 0.30 — so še ostali in poskrbeli, da je dvorana spet dobila prvotni (počiščen) videz, za kar se jim na tem mestu lepo zahvaljuje-mo.

DÜSSELDORF

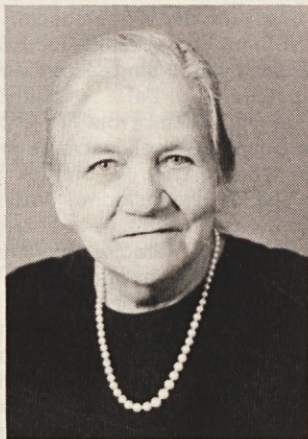
V 84. letu *nas* je 14. decembra lani po kratki in težki bolezni zapustila ga. Ana Reismann.

Rojena je bila 18. junija 1903 v Ptujju. Življenje ji ni prizanašalo s preizkušnjami in trdoto. Kmalu po rojstvu sta ji umrla dva otroka, leta 1958 pa še mož Francè. Pred 18 leti je izročila posestvo v Jarenini hčerki Marici, sama pa je odšla za svojimi petimi otroki v Vestfalijo. (Najmlajši sin Karel živi z družino na Dolenjskem.) Stanovala je v Monheim-Baumbergu pri sinu Jožetu, ki je zanjo res lepo skrbel.

Pokojna Reismannova mama je bila globoko verna žena in se je zavedala tudi svojih korenin, saj je redno prebirala slovenski verski tisk in se še posebej veselila vsakoletnih mohorjev.

Na pokopališču Düsseldorf-Itter čaka vstajenja. Sedaj njene oči vidi jo, kar je verovala. Svojim otrokom in vnukom pa od onstran časa in prostora kliče: „Pa na Boga ne pozabite!“

Pokojna ga. Ana Reismann

Po krstu Isabele Andreje Arnuš v Waldkraiburgu.

BAVARSKA MÜNCHEN

Zdi se nam, ko da se je šele pred nekaj dnevi končal božični čas, pa je že tudi pustni čas mimo in smo že v postu.

● *Pustovanje* je bilo v teh tednih pač naše najbolj množično srečanje: odraslih je bilo tristo, otrok osemdeset. Dvorana je bila slovesno okrašena, čeprav se je temu in onemu zdelo, da je svetleči se vijolični papir, ki je prekrival vse stene, nekoliko preteman. Kvintet g. Lojzka Landekarja je igral veliko in dobro: uigranost muzikantov, poskočne melodije, domače viže, prijetno petje solista, vse je ustvarjalo tisto domačnost, ki je za naša pustovanja in vinske trgatve že kar pregovorna. Plesavci in plesavke so si lahko pete obrusili do sitega. Pa so bile poleg tega še vesele tekme dveh skupin otrok (prva je delala sneženega moža, seveda brez snega, druga je hodila po „kamnih“ čez „vodo“), žensk (na vrvcu visečo pisalo — vrstico so imele zavezano okrog vratu — so morale spraviti v na tleh stoječe steklenice) in možkih (na vrvcu, privezani okrog pasu, je bil pritrjen krompir, s katerim so morali na tleh ležeče orehe pehati do določene črte), poloneza, v katero se je za g. Rajkom uvrstilo vse mlado in staro in prehodilo dvorano in ostale prostore po dolgem in počez (to je bila sploh najlepša točka

večera), pa seveda srečolov s 3000 srečkami in 500 dobitki: prvi trije so šli v Zgornji Brnik pri Kranju (vreden 630 mark), v Maribor (200 mark) in v Vojnik (110 mark). Seveda je bilo treba tudi potrpeti z nekaj stvarmi, a upamo, da bo s tem drugič boljše. Vsekakor je bila velika večina obiskovavcev zelo zadovoljna in, če Bog da, se jeseni spet dobimo!

● Čez dober mesec bo *materinski dan*, na katerega se pevski zbor in mladina našega sobotnega tečaja vneto pripravljata.

● Ostalo *farno življenje* se odvija v znamenju nedeljskih maš, sobotne šole, pevskih vaj, pogovorov mladine, srečanj ministrantov, prevajanj dokumentov in izpolnjevanj obrazcev, posebno za tiste, ki se bodo kmalu upokojili... V tem času je bilo še obhajanje svečnice in pepelnice ter roditeljski sestanek.

● *Krščena* je bila Klavdia Lončar, hčerka Franca in Anice, roj. Arzenšek. Staršem čestitamo, deklici pa želimo vse dobro v življenju!

WALDKRAIBURG

V cerkvi Kristusa Kralja, kjer se zbirajo k slovenski maši naši rojaki dvakrat na mesec, je bila *krščena* Isabela Andreja Arnuš, hčerka Slavka in Tanje, roj. Bobo. Tako je Helena dobila sestrico. S starši se veselimo tega dogodka, punčki pa želimo vse dobro v življenju!

nizozemska

Slovenska folklorna plesna skupina je zadnjo nedeljo v januarju imela svojo letno prireditev, ki je bila lepo pripravljena in je prav lepo uspela. Imeli so prijeten *družabni večer* ob zvokih Veselih vaških muzikantov, ki jih vodi g. Slavko Strman. Slovenski folklorni plesni skupini voščimo, da bi še vnaprej tako ugledno opravljala svoje lepo kulturno in družabno poslanstvo.

V Heerlenu je *mirno v Gospodu zaspal* g. Martin Romih, rojen 7. 12. 1905 v Prevorju. Gospodarska kriza po prvi svetovni vojni ga je pripeljala na Nizozemsko, kjer je 34 let delal v rudniku. Poročil se je z go. Karolino Lesjak. Njegovo kraljestvo in zavetišče je postala njegova družina, kjer so rasli in se vzgajali štirje sinovi. Njegova hiša je bila zgled gostoljubnosti in prijateljstva z rojaki in domačini. Zadnji 7 let je g. Martin imel probleme z zdravjem. Ga. Karolina je skrbela zanj z vso ljubeznijo in požrtvovalnostjo. Vesel je bil obiska prijateljev, s katerimi je tedensko igral karte. Kot bi slutil, da je smrt blizu, se je svoji ženi še zadnji dan zahvalil za ljubezen in požrtvovalnost.

Rojaki so ga ob Zvonovi pesmi v lepem številu spremljali na zadnji

zemeljski poti. „Glejte, kako umira pravični“ ...

Vdovi ge. Karolini in sinovom izrekamo krščansko sožalje.

Naj dobri g. Martin počiva v miru!

švedska

Adventno in božično obdobje konec prejšnjega in v začetku novega leta smo praznovali v *znamenju krstov*.

Vsako rojstvo otroka je znanje, da Bog še ni obupal nad človeštvom. Ta misel nam je bila o preteklem božiču večkrat blizu, ko smo se ob krstih zahvaljevali za dar božjega otroštva novokrščencev.

V Växjö je bila 14. decembra krščena Helena, hči Ružice in Benjamina Jan iz Vislande. V Västeråsu smo med mašo na Štefanovo, 26. decembra, krstili Sandro, Sabinino in Natalijino sestrico, hčer Zdenke in Božidarja Hribar. 9. januarja je bil v Göteborgu krst Ramone Marie, hčerke Rozvite in Marka Lars-Akeja Zorman. Jona Antona Linusa, Ovetovega bratca, sina Nade in Larsa Gavelin pa smo krstili 24. januarja med nedeljsko mašo v kripti stockholmske stolnice. Vsem staršem čestitamo in jim želimo veliko veselja, ko bodo spremljali duhovno in telesno rast svojih otrok. Novokrščencem pa želimo, da bi v vsakem pogledu lepo napredovali.

V Stockholmu je bila četrto nedeljo v januarju kar lepa udeležba. Zgleda, da je sprememba, ki jo je izsilila stiska s časom, večini kar všeč. Res smo v kripti nekoliko bolj na tesnem, ker je zgoraj v veliki cerkvi istočasno maša v švedščini. Toda 10. ura dopoldne je ugodna za vse, posebno še za družine veroukarjev, ker se jim ni treba dvakrat voziti v mesto. Pri stolnici je namreč verouk ob nedeljah po deseti maši.

Zima nam letos prizanaša. Le za peto nedeljo v januarju, ko smo imeli mašo v Olofströmu in Nybroju, je nametalo nekaj snega. V Olof-

strömu se je to poznalo tudi pri maši. Oddaljenejši zaradi slabo prevoznih cest niso mogli priti, bližnjim pa je bil dobrodošel izgovor, da so v skladu z napačno posodobljeno pobožnostjo „kar doma molili“. V Nybroju je ubrano nedeljsko razpoloženje popestrila vesela razigranost mladine. Tem zvestim udeležencem evharističnega slavja je sveže bela zimska pokrajina, čeprav že cel mesec po praznikih Jezusovega rojstva, privabila tudi nekaj pristno božičnega razpoloženja.

švica

LUČ V POSTNEM ČASU

Komaj smo pospravili jaslice, že je napočil postni čas, ko naj bi se — zaradi boljše priprave na velikonočne praznike — poglobljali v skrivnost Kristusovega odrešenja in v potrebnost osebne spreobrnjenja.

Božični in postni čas se po eni strani precej razlikujeta, po drugi pa spet med seboj dopolnjujeta in povezujeta. Glavna vez je seveda božji Sin Jezus Kristus, ki je prišel na svet, da bi nas odrešil in poprej na odrešenje pripravil s svojim naukom. Zato Sveto pismo primerja Odršenika z lučjo, ki bo s svojo svetlobo pregnala temo greha ter razsvetlila način, pomen in smoter našega življenja. Prerok Izaija tako le zre v prihodnost: „Ljudstvo, ki hodi v temi, gleda veliko luč, nad prebivalci v deželi smrtne sence zasije luč“ (Iz 9, 1). Zato „vstani! Zaveseti se, Jeruzalem, tvoja luč je prišla in Gospodovo veličastvo se sveti nad teboj“ (Iz 60, 1). Starček Simeon pa že neposredno doživlja „polnost časa“ (Gal 4, 4) in božjega Sina, držeč ga v naročju, poimenuje „luč v razsvetljenje poganov in v slavo... svojega ljudstva“ (Lk 2, 32). Apostol Janez razlaga še naprej: „Bila je prava luč, ki prihaja na svet in razsvetljuje vsakega človeka“ (Jn 1, 9), dokler Kristus sam tega ne potrdi: „Jaz sem luč sveta.

Pokojni Martin Romih iz Heerlena

Kdor hodi za menoj, . . . bo imel luč življenja" (Jn 8, 12), kajti „prišel sem kot luč na svet, da nihče, ki veruje vame, ne ostane v temi" (Jn 12, 46).

In prav ta LUČ mi je potrebna v postnem času. Sam namreč ne premorem zadosti notranje svetlobe, da bi jo mogel izžarevati navzven. Če je od nikoder ne črpam, se rado z njo zgodi kot ob sončnem zatonu. Pa tudi drugače sem lahko obnjo. Majhna nepazljivost, nerodnost ali človeška slabost — pa ji že oviramo dohod. In koliko je tega! Apostol Pavel bi mi takoj naštel: . . . prepirljivost, ljubosumnost, jeza, častihlepnost, razprtije, . . . nevoščljivost . . . in kar je še takega" (Gal 5, 20—21). Sam bi po temeljitem premisleku lahko dodal še: zgrešen način vzgoje ali preziranje domačih, brezbriznost do pomoči potrebnih, opuščanje nedeljske maše in vsakdanje molitve, premajhno zanimanje za verski tisk, ogovarjanje in opravljanje, neprimerno izražanje in preklinjanje ipd. Takoj mi je jasno: Čim več pomanjkljivosti, tem manj možnosti za svetlobo. „Kako velika bo tema, če luč, ki je v tebi, postane tema!" (Mt 6, 23), me svari Kristus.

Da, moral se bom potruditi in vsoto navlako zamenjati s sadovi duha (ki jih navaja isti pisatelj): „ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blagost, dobrotljivost, zvestoba, krotkost, samoobvladanje" (Gal 5, 22—23) in sploh vnema za vsakršna dobra dela (prim. Tit 2, 14). To bo tisti pravi post, ki je Gospodu po volji (prim. Iz 58, 6), to bo pomenilo pretrgati svoje srce in se vrniti h Gospodu (prim. Joel 2, 13)! Da bom to zmožel, se bom „prebudil iz spanja in vstal od mrtvih in razsvetlil me bo Kristus" (prim. Ef 5, 14) ter tudi „osvetlil, kar je skrito v temi" (1 Kor 4, 5). Tako napolnjen s Kristusovo svetlobno močjo ne bom ob njegovih lučih delal sence, ampak bom vsaj skromen svetlobni prevodnik. Sicer bi namreč — kar Bog ne da — utegnil celo povzročiti velikonočni mrk, recimo v domači družini.

Zato pa Jezus nagovarja mene in tebe in nas vse: „Hodite, dokler imate luč, da vas ne objame tema.

slovinci ob meji

KOROŠKA

Škof dr. Egon Kapellari se je udeležil druge seje novega slov. pastoralnega odbora v Celovcu. Govorili so o manjšinskih problemih, predvsem o trenutnem šolskem problemu, ko hočejo ločiti slovensko in nemško govoreče otroke. — Ob 50. obletnici Hitlerjeve zasedbe Avstrije je Tinjski dom pripravil vrsto predavanj o tedanjih časih. Dr. Erika Horn iz Gradca je predavala pod naslovom: *Bila sem za Hitlerja, zgodovinarica dr. Erika Weinzierl: Krivi zaradi brezbriznosti in Wolf In der Maur, bivši vodja avstrijskega I. televizijskega programa: O primeru Koroške. Predavanja se bodo nadaljevala. — V Celovcu je bila 23. januarja podeljena Tischlerjeva nagrada prelatu dr. Hornböcku za njegovo delo pri Mohorjevi družbi. Mohorjeva ima danes moderno tiskarno, dva dijaška domova (Slomškovo in Modestovo dom). Največ zaslug pri rasti Mohorjeve družbe po vojni ima prav prelat Hornböck. — S 1. februarjem je postal duhovni asistent Katoliške mladine v krški škofiji boroveljski kaplan Peter Olip. Nasledil je Pepa Marketza, ki je sedaj župni upravitelj v Št. Jakobu v Rožu. — Ob 100-letnici smrti sv. Janeza Boska so v Modestovem domu, ki ga vodijo salezijanci, slovensko obhajali jubilej tega svetnika. Proslave sta se udeležila tudi krajevni škof dr. Kapellari in mariborski škof dr. Kramberger, ki je navzo-*

Kdor tava v temi, ne ve, kam gre. Dokler imate luč, verujte v luč, da postanete otroci luči!" (Jn 12, 35—36). In obsijala nas bo „svetloba slavno vstalega Kristusa" (iz velikonočnega bogoslužja).

P. S.: Po novem letu ni bilo kakšnih izrednih dogodkov, zato nekaj postnega razmišljanja.

čim maševal. Dijaki in dijakinje Slomškovega in Modestovega doma so pripravili slavnostno akademijo. — Na skakalnih tekmah v Podnu (Slovenji Plajberk) je postal koroški mladinski prvak Zahomčan Niko Zwitter. — Tudi letos so priredili maturantje Slovenske gimnazije v Celovcu maturantski ples, ki je zelo dobro uspel. Igrala sta ansambla Rendz-vous in Marela. — Mestni očetje „evropskega mesta" Velikovec so odklonili prošnjo Krščanske kulturne zveze, da bi smeli nastopiti s prireditvijo Koroška poje v mestni dvorani Neue Burg. — V avli Slovenske gimnazije v Celovcu so za Prešernov dan slavili 80-letnico ustanovitve Slovenske krščansko socialne zveze. Ustanovil jo je dr. Lambert Ehrlich, tedaj stolni kaplan v Celovcu, kasneje profesor na teološki fakulteti v Ljubljani. Njega so komunisti marca 1942 ubili, češ da je „izdajalec"! Hitlerjanci so zvezo uničili. Po vojni je bila obnovljena, samo razdeljena na Krščansko kulturno zvezo in Zvezo slov. organizacij. Obletnico sta pa obe organizaciji praznovali skupaj. — Tudi v Železni Kapli so praznovali slov. kulturni praznik. Sodelovali so mešani pevski zbor Zarja, obirski ženski oktet in oktet Suha. Slavnostni govornik je bil dr. Ludvik Karničar. — Urednik koroškega časopisa Ljudske stranke (ÖVP) Ingomar Pust je v dnevniku napadel koroške slovenske duhovnike, češ da so mafija proti Koroški. Tiskovna služba celovškega ordinariata je 9. februarja zelo „milo" zavrnila ta napad na slovenske duhovnike.

GORIŠKA

Združenje cerkvenih pevskih zborov je na Štefanovo priredilo v goriški stolnici koncert božičnih pesmi. Najprej je pel otroški zbor, nato dekliški zbor iz Števerjana, dalje dve solistki in za konec zbor M. Filej. — Goriška občina je v svojem Avditoriju tudi priredila koncert božičnih pesmi. Sodelovalo je 8 zborov, med njimi trije slovenski: zbor iz Štandreža, M. Filej in mešani zbor L. Bratuž. — Dramski odsek prosvetnega društva Štandrež je za novo leto naštudiral Goldonijevo komedi-

jo Prebrisana vdova. Na zadnjo januarsko nedeljo so jo ponovili v dvorani Kat. doma v Gorici. — Letos 2. februarja je poteklo 40 let, kar je izšla prva številka Katoliškega glasu v Gorici. Je tednik, ki neustrašeno naglašja katoliška načela in se noče udinjati nobeni politični sili, ne na levo, ne na desno. Kat. glas je namenjen vsem slovenskim rojakom v Italiji in je združil tržaški Teden in goriškega Slovenskega Primorca. Naj tudi v bodoče neustrašeno oznanja resnico in doseže Metzuzalemsko starost! — Zveza slov. kat. prosvete je v Kat. domu v Gorici posvetila dva večera dr. Janezu Evangelistu Kreku. Predavali so Janez Gril in dr. Janez Juhant, oba iz Ljubljane, ter prof. Peter Stres iz Dobrovega v Brdih.

TRŽAŠKA

V začetku decembra je tržaški škof Bellomi opravil dva pastoralna obiska v Trstu. Najprej je obiskal župnijo sv. Antona Novega, kjer živi dosti Slovencev. Z njimi se je pose-

bej srečal v Ulici Risorta, pa tudi maševal jim je. Nato je bil v župniji sv. Jakoba v Škednju, kjer je bilo tudi posebno srečanje za slovenske vernike. — Tržaško slovensko učiteljišče A. M. Slomška je 22. dec. praznovalo 40-letnico obstoja. Člani šole so pripravili lepo akademijo. — Štandreški igravci so 17. jan. v prenovljeni farni dvorani v Bazovici zaigrali Goldonijevo komedijo Prebrisana vdova. Predstava je bila izvrstna, le premalo obiskana. — Po posredovanju repenskega župnika Antona Bedenčiča je 65 mladih iz Tržaške preživelo Novo leto v Srednji vasi v Bohinju. Nekateri so bili tam že sedmič. — Openska mladinska skupina je 30. in 31. januarja pripravila razstavo slovenskega katoliškega in verskega tiska. Razstava je bila v openskem župnišču. — Skoraj po vseh župnijah na Tržaškem so o božiču pripravili koncerte božičnih pesmi. Višek teh je bil koncert v stolnici sv. Justa, ki ga prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov na Tržaškem. Koncert je bil

10. januarja. Ponovili so ga tudi v cerkvi v Portorožu. — Slovenska prosveta v Trstu je imela konec januarja občni zbor. Glavna njena skrb je izdajanje mesečnika Mladika in Društvo slovenskih izobražencev v Trstu. Prireja tudi koncerte, likovne razstave in ima svojo knjižnico.

slovinci po svetu

ARGENTINA

Moronski igralski krožek je v novembru ponovil igro Kovačev študent v Slovenskem domu v Carapachayu in v San Martinu. — Konec novembra so se končale slovenske šole v Argentini. Šole so zaključili s spominskimi akademijami in zahvalnimi mašami. — V Mendosi so za praznik Brezmadežne pripravili marijansko akademijo. Ker je misijonal g. Horn v bolnici — zlomil si je pri padcu nogo v kolku —, jih je za nekaj dni obiskal narodni delegat msgr. Starc, da je slovenski skupini nekajkrat maševal. — V Slovenskem domu v San Martinu so 19. decembra imeli božičnico. Mladina je pripravila žive jaslice. Pred dvorano so zbirali tudi rabljene obleke in nepokvarljiva živila, ki so jih poslali v faro, kjer delujeta duhovnika Branko Jan in Marko Cukjati. Oba delujeta v okolici Bariloč v Patagoniji. — Tudi na Slovenski pristani so imeli božičnico. Mladina in otroci so pripravili prizore: Marija v družini, Angelovo oznanjenje, žive jaslice s pastirji in tremi kralji. Prizore so spremljali s pesmimi. — V San Miguelu je 11. januarja umrl član Slovenske kulturne Akcije, pesnik Karel Rakovec, po rodu Ljubljančan. — Mladinski pevski zbor iz San Justa je bil na obisku v Rosario. V soboto, 19. decembra, so najprej peli slovenske in argentinske božične pesmi v veletrgovini La Favorita. Zvečer so imeli v dvorani Maristov koncert božičnih pes-

prava verodostojnost

Ko diskutiramo (na Koroškem) o šolskem vprašanju, se mnogokrat zdi, da je za nas Slovence samo potrebno, da svoje otroke prijavimo k dvojezičnemu pouku, in je s tem nekako že vse urejeno. S kakim znanjem slovenščine pa otroci prihajajo v šolo, je, kakor se zdi, postalo stranska zadeva.

Kar radi pozabljamo, da je treba z našimi otroki že od vsega začetka govoriti slovensko. Vedno manj otrok, ki so prijavljeni, se je naučilo slovenske materinščine doma. Neki udeleženec demonstracije na Dunaju (za dvojezično šolstvo na Koroškem) je povedal, da naj naslednjo demonstracijo organiziramo proti nam samim, ker je pač le malo otrok, s katerimi govorimo slovensko.

Kaj nam pomaga, če se demonstracije udeležujejo starši-Slovinci, ki pa s svojimi otroki ne govorijo več slovensko ali pa morda samo tedaj, ko jim je nerodno?

Neka slovenska mati je na tej demonstraciji tudi pravila, da je na šoli, ki jo obiskuje njen otrok, sicer veliko prijav v prvem razredu, da pa samo njen otrok govori slovensko. Ista mati je tožila, da v Celovcu večkrat srečava družino nekdanjega voditelja koroških Slovencev in sliši, da se med sabo pogovarjajo samo nemško in da vnuki sploh nočejo obiskovati slovenske gimnazije.

NAŠ TEDNIK, Celovec, 2. feb. 88/3.

mi. Nastop je posnela tudi televizi- ja. — Pred 40 leti je bilo ustanovlje- no Društvo Slovencev, ki se je kas- neje preimenovalo v Zedinjeno Slo- venijo. To društvo je bilo ustanov- ljeno, da rojake družijo in jim pomaga ter med njimi ohranja slovensko za- vednost. — V San Justo so na bo- žič povabili ostarele iz Rožanovega zavoda. Po maši so jih razveselili z zajtrkom in nato še s predstavo ži- vilih jaslic na napev Poslušajte vsi ljudje. Po predstavi so mladi ostali skupaj in prepevali božične pesmi. Med njimi je bil tudi koroški diakon g. Janko Krištof, ki svoje dijakonsko leto preživlja v Peruju. — V Men- dozo je za božič prišel pomagat g. Franc Cukjati. Na sam praznik je pa prvič spet maševal njihov dušni pastir g. Jože Horn.

KANADA

Od 19. do 26. oktobra je gostoval v Kanadi Tržaški oktet. Najprej je na- stopil v dvorani Kraljevega muzikal- nega konservatorija v Torontu, kjer

je pel slovenske in angleške pesmi. 22. oktobra jih je povabil mestni žu- pan. V soboto so koncertirali v žup- nijski dvorani Brezmadežne v No- vem Torontu, peli so v nedeljo pri slov. maši. Zvečer so pa nastopili v Hamiltonu. — V Novem Torontu so izdali knjigo Jubilej Brezmadežne, ki je izšla 13. novembra lani. Posve- čena je srebrnemu jubileju župnije. Knjiga stane 15 kanadskih dolarjev. Glavni pisec je župnik, lazarist Ja- nez Kopač. — Kat. ženska liga pri Mariji pomagaj v Torontu je priredi- la dobrodelen ples. Čisti dobiček v znesku 2000 dolarjev so namenili za orgle v Brežicah. — V nedeljo, 20. decembra, so odprli v Torontu dom za ostarele Lipa. S prireditvami so lani nabrali 156.000 dolarjev, 340.000 dolarjev so darovali rojaki. Tudi pri zidavi so mnogi pomagali z udarniškim delom. Dom je blagoslo- vil pom. nadškof dr. Lojze Ambro- žič. — V oktobru so za dobra dva meseca zaprli Slovensko letovišče pri Torontu. 2. jan. so ga spet odpr-

**naša luč
nepristransko
informira,
posebno o
domovini in
rojajkih**

**vsi Slovenci
naj bi bili o tem
dvojem čim
boljše obveščeni**

**pridobite
reviji novih
naročnikov!**

deseti brat

(nadaljevanje z 19. strani)

šla do razpotja, kjer se je Kvas obrnil proti Slemenicam, Krjavelj pa proti hosti domov s svojo kozo, ki jo je zdaj pa zdaj iz gole ljubezni lopnil po boku.

Kolikor bliže je prišel Kvas gradu, toliko počasneje je korakal. Raznovrstni občutki so ga premagovali. Srce mu je bilo polno. Zdelo se mu je, kakor bi bil šele včeraj hodil tod. Vsak grmiček, vsak jarek ga je spominjal, kaj je nekdaj, sprehajaje se tod, mislil in čutil. Hrepenenje, da bi videl njo, mu je stopinjno pospeševalo, pa zopet je koračil počasi, in zdelo se mu je, kakor bi ga nekaj težilo.

Gospod Benjamin je bil z njive zagledal iti proti gradu tujega gospoda. Tedaj je šel k poti in gostu na- proti. Ko sta se sešla, ga je brž spoznal. Vesel ga je pozdravil in mu pomolil roko.

Po prvem srčnem pozdravu ga je spraševal to in ono in zvedel, da je srečno prestal učenje, da je zdrav, da je zadnje pismo prejel.

„Gospod doktor, pojdite gor na dom! Manica in mati sta doma. Jaz imam še nekaj povedati svojim ljudem, potem pa koj pridem in pomenili se bomo na drobno in več,“ je dejal graščak.

V gradu je Lovre zvedel, da je Manica v svoji sobi.

Deklica je sedela pri neki knjigi, ko je Lovre stopil pred njo. Ko ga je zagledala, je vstala s stola, vzklik-

nila, mu podala roko, oko je govorilo, kipeče veselje ji je zvezalo jezik, izgovorila je samo njegovo ime in v tem imenu je bilo povedano vse, vse! Šele ko so po lepem bledem licu pritekale bleščee se, vroče solze, oznanjevalke nečesa neizrekljivo, so prišle besede, spraševanje in odgovarjanje.

In pol leta, pol dolgega leta pozneje je sedel po- štenjak Krjavelj sredi vaških otrok in beračev na Sle- menicah v družinski izbi in se mastil z jedjo in pija- čo. Zakaj bila je svatovščina, na katero so bili povab- ljeni Marijan s svojo ženo, Vencljevo hčerjo, in veliko drugih ljudi, Krjavelj pa se je bil povabil sam za pre- žarja. In možu se je dobro godilo.

Proti večeru ga je doletela celó čast, da je bil pokli- can v gosposko sobo, kjer sta ženin in nevesta, dr. Kvas Poleščan in Manica s Slemenic, sedela skupaj sredi gospode in je moral Krjavelj povedati, kako je presekal hudiča in kako se mu toži za rajnico prelju- bo Urško, s katero sta zasadila korenje, da ga je bila polna vsaka luknja, s katero sta od sv. Kozmeka do Vseh svetih živela v božjem strahu in gledala, kako so drugi rezali pogačo.

Celó s spominom na desetega brata se je ta dan le- po spravil, ko je slišal, da sta le-temu gospoda Mari- jan in Kvas postavila na grob lep spomenik iz kamna, ki je oznanjal svetu, da tukaj počiva

DESETI BRAT.

konec

li za zimski šport. Letovišče je odprto v januarju in februarju. — Župnijska hranilnica in posojilnica Slovenija v Torontu je poklonila kulturno nagrado v znesku 1000 dolarjev g. Rudiju Knezu. Več kot 20 let je vodil v Clevelandu Mlade harmonikarje. Bil je učitelj na šoli pri Mariji Vnebovzeti v Clevelandu. Sedaj je tam organist in vodja cerkvenega pevskega zbora.

med vrsticami

(nadaljevanje s 13. strani)

c) da so delavci ostali brez kakršnekoli avtonomne organizacije, ki bi zastopala delavske interese nasproti „splošnim“ političnim interesom njihove zaprisežene avantgarde — Partije.

Nova socialistična oblast je že od samega začetka vzpostavila jasno mejo: delavci so tu zato, da delajo, politokracija pa, da vlada, četudi v posvečenem imenu revolucije in mesijanske vloge iskanja poti v „delavski raj“ — komunizem. V „delavski državi“ so delavci izgubili svoj tradicionalni politični status (svobodne delavske sindikate, pravico do „štrajka“), sindikati pa so namesto delavske postali državna organizacija.

Bistvo stavkovnih pravil je preprečiti kakršnokoli spontano in nenaadzirano delavsko gibanje, ki lahko ogrozi obstoječo „delavsko“ politično oblast. Uporabili so zvijačo, ki so jo pred njimi inovirali že na Poljskem po prepovedi svobodnega sindikata „Solidarnosti“: z bolj „delavsko držo“ še enkrat preslepiti in obvladati delavsko gibanje.

Delavci potrebujejo legalno pravico do stavke in takšne svobodne sindikate, ki bodo sposobni (tudi za ceno generalnega „štrajka“) izsiliti in prisiliti oblast k učinkovitejši ekonomski politiki, pravičnejši delitvi dohodka v korist delavcev, perspektivnejši strategiji razvoja... Sindikati potrebujejo pravila, kako se čim hitreje ločiti od obstoječe države in kako doseči v pogajanjih z oblastjo čim bolj ugoden položaj za svoj „delavski razred“. To pa se

ne bo zgodilo, dokler ne bodo imeli delavci pravice, da sami ustanovijo neodvisne sindikate kot legitimne predstavnike delavskih interesov.

TELEKS, Ljubljana, 28. jan. 88/5.

Zakaj, Gospod?

(nadaljevanje s 5. strani)

dolženost in sovraštvo. Kolikokrat ti pozabimo reči „Dobro jutro!“, pozabimo, da bi se zahvalili za dobre

dneva. Nismo pripravljeni pomagati, ko bi lahko, ne najdemo besede sprave... Vse to in še marsikaj drugega je greh, samo da tega ne vemo več, ti pa moraš za to trpeti. Vsak še tako majhen greh je vzrok tvojeja in mojega trpljenja.

Zato, Gospod, mi pomagaj v postnem času vsaj malo sprejeti križ in trpljenje, ker bom potem bolj prizanesljiv v svojih sodbah. Pomagaj mi, da bom vsaj včasih rekel:

„grehi“ škofa Rožmana

Iz pogovora ljubljanskega pomožnega škofa dr. Stanislava Leniča z ljubljansko Novo revijo objavljamo v skrčeni obliki tiste odstavke, ki govorijo o bivšem ljubljanskem škofu dr. Gregoriju Rožmanu.

Vojna je bila za Ljubljano nekaj izrednega, posebno še za škofa Rožmana. Že odkrivajo nemške dokumente, kako so Nemci leta 1941 pripravljali pohod v Ljubljano; v tistih dokumentih so že objavljene resnice o škofu Rožmanu, kjer so ga naslikali kot največjega sovražnika Nemcev. To sem tudi sam doživljal. Ves čas nas je opozarjal, kaj se pripravlja. Vedno je ponavljal: „Vi Nemcev ne poznate!“

Ljubljane niso zasedli Nemci, ampak prišli so Italijani. Rožman je takrat ostal skrit v škofijskem dvorcu in se ni nikjer po-

kazal Italijanom, kaj šele, da bi jih pozdravljal, kakor smo večkrat morali slišati. Kasneje sem slišal, da je neki italijanski špijonažni oficir rekel tole: „Rožman je eden najbolj poštenih ljudi v Ljubljani, ker vemo, da je izjavil, da smo Italijani manjše zlo za Slovence kakor pa Nemci. Vedno pa smo še — zlo.“

Šele takrat, ko so začeli z nemške strani prihajati begunci, ki so bežali pred Nemci, so začeli politični faktorji pritiskati na Rožmana, da mora stopiti v stik z Italijani, če hoče reševati te ljudi, da jih ne bodo vračali v nemške roke in potem v Dachau itd. To so bili nagibi, da se je Rožman po približno štirinajstih dneh tihega samovanja v dvorcu odločil, da bo prosil pri visokem komisarju Grazioliju, da bi mu predložil to zaskrbljenost in prošnjo tolikerih naših ljudi, ki so ga prosili pomoči.

Seveda so Italijani ta obisk pripravili z vsem pompom, potem pripravili tudi neko izjavo, ki naj bi jo Rožman ob tej priložnosti dal. Vem, da je to izjavo škof prej zelo skrbno preučeval, popravljaj, zmanjševal njeno ostrino, pa so kasneje (Italijani) objavili spet svoje prvotno besedilo.

Tako so Rožmana potem predstavljali, kako je pozdravljal Duceja in Italijane in se veselil njihovega prihoda. Škof pa je poudarjal predvsem to, da so Italijani zagotavljali našemu na-

berite in širite našo luč

„Zgodi se tvoja volja, ne moja!“ Samo tako se bom mogel pripraviti na veliko noč. Samo tako bo postalo trpljenje počasi sprejemljivo tudi zame, postalo bo tudi zame moč odrešenja.

Razsvetli mene in moje, da bomo

v postnem času bolj sprejemljivi za to moč trpljenja in odrešenja! Odpusti mi, če bom kljub temu godrnjal in se upiral, kajti vedno mi bo trpljenje ostalo skrivnost in uganka.

Sicer se svetnikom ni godilo dosti boljše. A ker so vztrajali pri tebi, so zmagali. Samo če bom pri tebi in s teboj, bom mogel sprejeti križ in odrešenje.

Ne vem, koliko moči bom imel.

Don Kamiló

rodu samobitnost in samostojno kulturo in šolstvo in nadaljevanje vseh drugih kulturnih ustanov, ko so Nemci vse to takoj z eno samo gesto uničili. Rožman, ki je bil po srcu silno blag, občutljiv, je bil prepričan, da s tem koristi mnogim ljudem in zato se je do tega tudi ponižal.

Rožman je bil ves čas prepričan, da Nemci ne bodo zmagali. Do konca je vedno ponavljal: „Rešitev bo prišla.“ Toda njegovo prepričanje je bilo: Slovenci smo tako majhen narod, da moramo vse storiti, da bomo preživeli, da se ne bomo spuščali v nepotrebne žrtve, ki bi bile sad našega preostrega odpora do takratnega okupatorja.

Zato so se ob njem zbirali zastopniki različnih strank, ker pač ni bilo takrat v Ljubljani nobene vidnejšega političnega voditelja. Druge stranke, demokrati, liberalci, so imeli veliko večje zaupanje v Rožmana kakor pa v Natlačena in so prihajali k njemu s prošnjo: „Samo vi ste tisti, ki nas lahko v tem trenutku združujete in nam pomagate, da bomo vsi skupaj preživeli.“

Tako so nekako Rožmana prisilili, da je postal tako imenovani voditelj, narodni voditelj v takratni Ljubljani, čeprav po svojem značaju, po svojem prepričanju nikdar ni bil politik. Celó

veliki politiki so rekli, da je politično nekje okoren in da ima premalo izostren politični čut. Čas pa je bil tak, da ga je nujno vrgel v politiko.

Res je veliko vprašanje, ali je bil tej vlogi dorasel. Zato je gotovo zaradi tega sledila kakšna napaka. Rožman pa je imel pred seboj samo eno: reševati ljudi, tako posamenike kakor narod, da bomo preživeli.

Rožman mi je pripovedoval, kako je nekoč bil v Rimu pri papežu Piju XII. in mu rekel, da bo v ljubljanski stolnici javno obsodil takó delo OF, namreč te „morije“, kakor tudi vse krivice, ki jih dela okupator. Takrat mu je menda Pij XII. rekel: „Presodite! Zdaj ste edini človek, na katerega se v Vaši pokrajini obračajo ljudje in jih rešujete in jim pomagate. Če boste to storili, boste v najboljšem primeru internirani nekje v Italiji in ne boste mogli storiti ničesar več za svoje ljudi.“

Rožman je bil pač žrtev tragičnih razmer, morda tudi nekoliko žrtev svojega značaja. Imel je pregled nad vsem, kar se je takrat pri nas dogajalo. To, potem pa vedno znova poročila o tem umoru, o drugem umoru, o tem umoru duhovnika — vse to je naredilo iz njega malo neodložno osebnost.

Nekoč mi je — ko sva šla k visokemu komisarju s seznamom pritožb in prošenj, za koga vse bo prosil, da ga izpustijo iz zapore, iz internacije itd. — rekel: „Gospod tajnik, poslušajte me! Po vojni me bodo morda obsojali, da sem bil kolaboracionist, da sem sodeloval z okupatorjem, toda nihče ne ve tega, kar čutim v svoji notranjosti, kakšen odpor do okupatorja čutim, ko stopim pred njega, toda ponižam se samo zato, da bi reševal ljudi.“

Zanimivo je bilo tudi to, da je dr. Metod Mikuž, vojni verski referent, javil, da bo imel v stolnici slovesen requiem za padlimi partizani. Generalni vikar Nadrah je vedel, da je škof Rožman Mikuža suspendiral, to se pravi, mu prepovedal opravljati verske obrede, dokler se ne vrne in se ne predstavi ordinariatu. Zato me je Nadrah prosil, naj ga spremljam k Mikužu, da ga bo odvezal suspenzije. Mikuž je odgovoril: „Škof Rožman me je že zdavnaj odvezal suspenzije.“

Vem, da mi je Rožman večkrat rekel, da je vesel, da je Mikuž med partizani, da lahko pomaga vsaj umirajočim borcem, ki želijo verske tolažbe. Njegov brat je prišel nekajkrat k Rožmanu in Rožman sam mu je zavijal razne potrebščine za maševanje, da jih je po svojem kanalu pošiljal bratu Metodu v partizane.

oglasi

• **Dragi rojaki!** Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pisмено ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• **RAČUNALNIKI:** Sinclair 48K DM 245,—. Vse vrste Commodore, Schneider, Atari RADIOAPARATI, AVTORADIO Hi-Fi. Razni stroji in orodje. Eksportni popust. — Jode Discount Markt, Schwanthalerstr. 1, 8000 München 2, BRD.

• **PREVAJANJE V MÜNCHNU** — Dipl. filolog JOSEPH ARECH Vam uradno uredi prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč; pouk nemščine in slovenščine. — 8000 München 45, Situlistr. 71b (U-Bahn 6, postaja Freimann), tel. 0 89 / 32 68 13.

• **DRAGI ROJAKI, POTUJETE V EVROPO?** Na pragu domovine, v središču stare Gorice, ob lepem drevoredu Corso Italia, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu. Najmodernejši komfort (kopalnica, telefon, radijski sprejemnik, barvna televi-

zija, mini bar, klimatizacija). Zelo ugodne cene: enoposteljna soba 62,50 DM, dvoposteljna 92,40 DM. — Vinko Levstik, PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63, I-34179 Gorizia, tel. 04 81 / 82 1 66, telex 461154 PAL GO I.

• **Nad Zagorjem ob Savi PRODAJAM** stanovanjsko hišo, zgrajeno do tretje gradbene faze. Klet primerna za obrt. — Informacije: ZR Nemčija 089 / 133714.

• **V Biogradu ob morju (Dalmacija), 50 m od Marine, PRODAJAM hišo (300 m²) in 1500 m² zemlje.** — Za pojasnila se obrnite na: Mileta Fabijen, tel. 93543375, zvečer (Francija), Boraca Marijana, tel. 4162798027, zvečer (Kanada) ali pa na Mileta Branko, tel. 516 / 12868, zvečer (Jugoslavija).

• **PRODAJAM enonadstropno stanovanjsko hišo z velikim vrtom blizu železniške postaje v Mariboru.** — Informacije: Lipavic, Smrekarjeva 9, YU-62000 Maribor, telefon 062 / 23 606.

• **35-letni fant, zaposlen v Avstriji, si želi dopisovati s 25—35-letnim slovenskim dekletom.** — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji,

kot so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani (Štev. 3).

• **V Ptujju, Rogoznica Anželova 4, PRODAJAM zdomcu takoj vseljivo starejšo hišo z gospodarskim poslopjem, vrt in njivo.** — Informacije daje Ferdo Rojko, Cesta zmage 52, Maribor, tel. 062 / 38 964.

• **V bližini Maribora prodam komunalno urejeno gradbeno parcelo z vodo, električno in cesto do parcele. Na parceli (780 m²) je zidan objekt (7x8 m), možen za dograditev ali za vikend.** — Informacije: Franc Ifko, Šentiljska 116, Maribor, tel. 062 / 22 7 33 ali Conti, Rapočeva 18, Maribor.

• **PRODAJAM neizgotovljeno stanovanjsko hišo z vrtom, sončna lega, blizu glavne ceste, Šentjur pri Celju.** — Tel.: München, ZRN, 089 / 46 39 02; od 18. ure dalje.

• **Kamnoseško delavnico s stanovanjem ODDAM V NAJEM, poleg pokopališča Žale v Ljubljani.** — Tel.: 003861-321990, od 16. do 19. ure.

• **V Letušu ob Savinji PRODAJAM vikend — brunarico, podkleteno, garaža, 658 m² zemljišča.** — Informacije v Nemčiji, tel. 02841 / 30 174.

preberite!

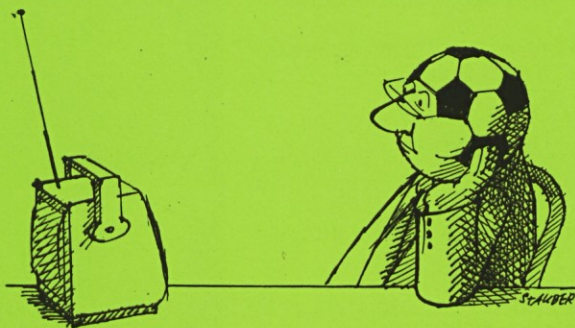
PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

od smeha ni še nihče umrl

Starejša igravka je opazila, da se ji vedno, kadar govori v neki igri na odru o „svojih dvajsetih letih“, gledavci smejejo.

„Ali ne bi spremenili besedila, da bi se glasilo ‚pri svojih tridesetih letih?‘“ je prosila režiserja.

„Lahko,“ je odgovoril ta, „a gledavci se vam bodo še vedno smejali.“

Pisatelj je napisal novo knjigo in rokopis poslal svoji ženi, ki je živela precej daleč od njega. Na rokopis je napisal posvečilo: „Moji ljubi ženi, saj bi brez njene odsotnosti te knjige nikoli ne napisal.“

„Vi imate pa prevelika ušesa!“

„Res, jaz imam za človeka velika ušesa, vi jih imate pa za osla premajhna.“

„Ja, na dan lahko popijem dva litra vina in štiri kozarce viskija.“

„Jaz ne bi mogel popiti niti treh kozarcev vode na dan!“

„Tistih bi tudi jaz ne mogel.“

Otrok sprašuje očeta.

„Kdaj se nehajo medeni tedni?“

„Takrat, ko mož pri pomivanju več ne pomaga, ampak pomiva že sam.“

„Tako da je vaša hčerka postala dopisnica velikega časopisa? To mora biti pa zelo odgovorno delo!“

„Zelo! Pomislite, da je morala včeraj že samostojno frankirati tri pisma za v Anglijo!“

Bogataš leži na smrtni postelji. Pa se ponorčuje iz duhovnika, ki ga je hotel pripraviti na odhod: „Kaj ko bi vzel jaz denar s seboj?“

„Ni vredno. Tam, kamor greste, bi se stopil.“

Politik je stopil med volilnim bojem na oder, da bi govoril, pa mu je nekdo od poslušavcev zavpil: „Povej vse, kar veš, pa boš v treh minutah končal!“

„Povedal bom,“ je odgovoril, „kar veva oba, pa ne bo moj govor niti pet sekund daljši.“

od doma

BOLJ ENAKI SO ŽE POSKRBELI ZA SVOJE SINOVE IN HČERE, ŠE BOLJ ENAKI TUDI ZA SVOJE VNUKE.

Jugoslavija je zdaj na ravni Zahodne Nemčije. Po najnovjši ceni bencina.

DELAVCI SO STAVKALI, KER SO BILI SLABO INFORMIRANI. TO BI ŠELE STAVKALI, KO BI BILI DOBRO INFORMIRANI.

Pri nas razmišljajo o ukinitvi verbalnega delikta. A zelo po-
tihem. Glasno razmišljanje je verjetno prav tako verbalni delikt.

NIČ ČLOVEŠKEGA MI NI TUJE, VENDAR BI SI VČASIH LE ZAŽELEL KAKŠEN TELEČJI ZREZEK.

Doklej o tem Fikretu? Doklej ta kult osebnosti? Menda je v tej deželi še tudi kdo večji! Zakaj ne bi tudi o njih? Tudi njim smo veliko dolžni!

TAM, KJER VLADA ENA BARVA, JE VSE ČRNOBELO.

V državi, kjer so mrtvi politiki pomembnejši od živih mislecev, ima ceno bron, ne možgani.

NA STARA LETA BI TUDI HUDIČ POSTAL RAD SVETNIK.

po PAVLIHU

Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikanek, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 35 64).

P. Andrej Kropelj, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Štefan Ferenčak SDB, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Prelat Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. (1) 43 61 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. (1) 42 53 64 43).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. 21 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. 82 91 85 06).

Jože Kamin, 14 rue du 5 Decembre, 57800 Merlebach. (Tel. 87 81 47 82).

François Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, Rosenstraße 26, 8011 Heimstetten b. München

(Tel. 089 - 90 30 050).

Martin Horvat, 1000 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7000 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74 ali 34 6 39).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7900 Ulm, Olgastraße 137.

(Tel. 0731 - 27 2 76).

Slovenski župnijski urad (Marijan Bečan, Branko Rozman), Liebigstr. 10,

8000 München 22. (Tel. 089-22 19 41).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09 - 32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21, v Malmöju:

040 - 23 24 78).

ŠVICA

Urad slovenske misije, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. Urad: 01 - 301 31 32. Zasebno: 01 - 301 44 15).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).